

**Еволюція аграрного експорту до ЄС:
аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля
та ключові тези**

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

ТОРГОВІ ПОЗИЦІЇ В МЕЖАХ КВОТ DCFTA – ЇХ ЗНАЧЕННЯ

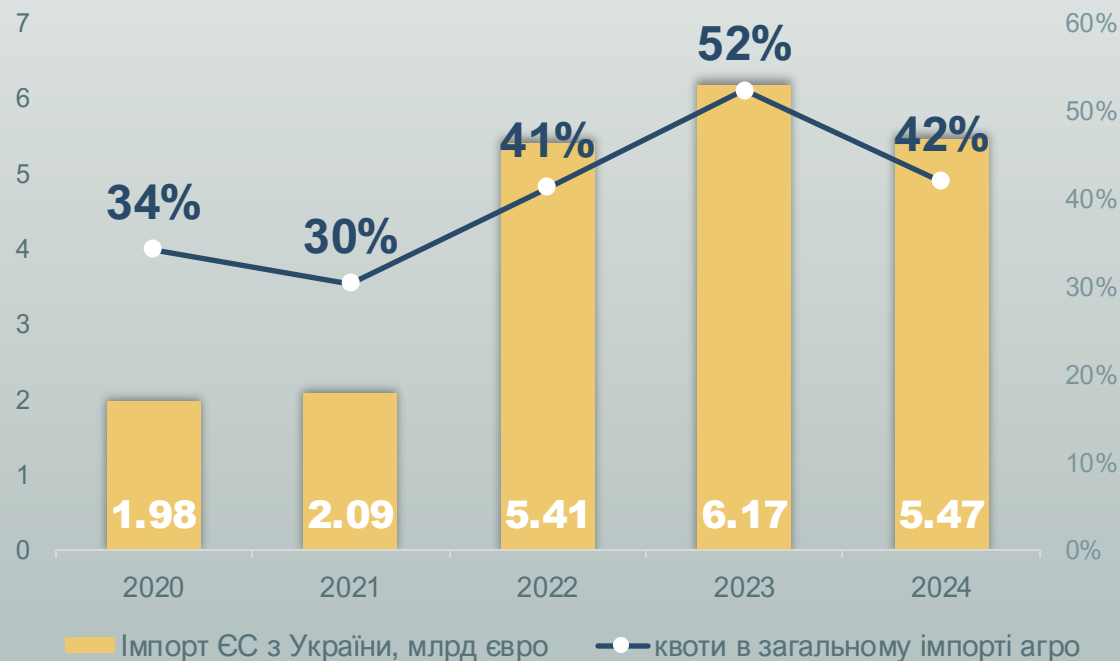
38 КВОТ

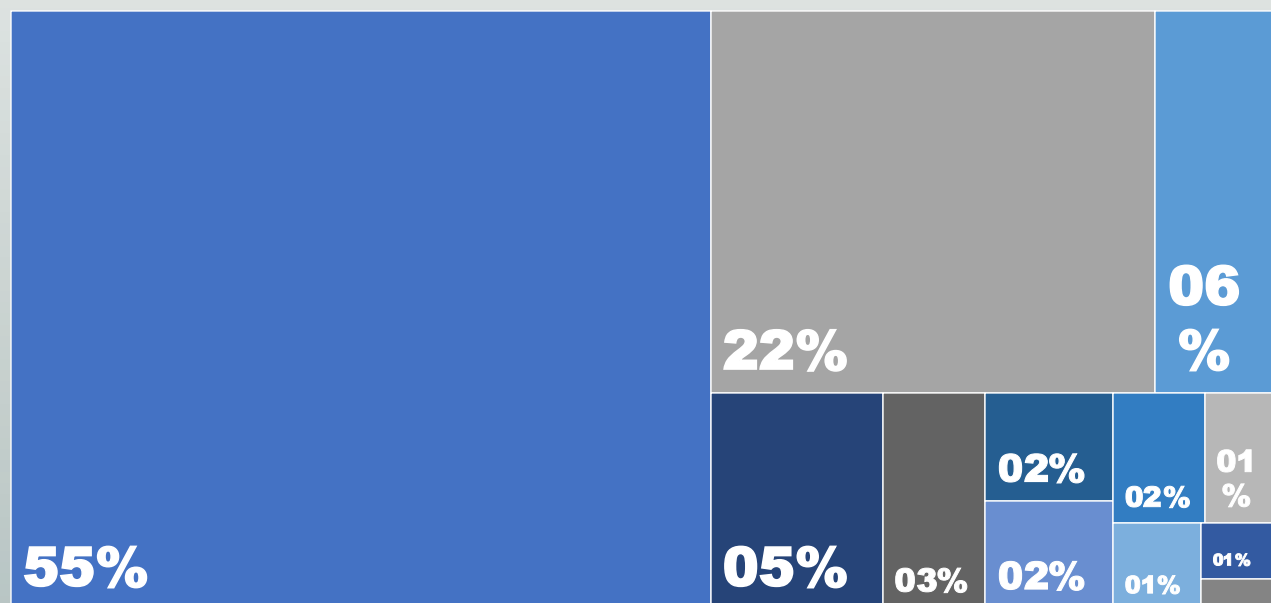
DCFTA
для агро

більше **400**
товарних ліній

Динаміка імпорту квотованих товарів та їх частка в загальному імпорті агро з України

Структура імпорту квотованих товарів в розрізі квот в середньому за 2022-2024 роки

■ Maize, flour and pellets

■ Poultry meat

■ Barley, flour and pellets

■ Grape juice

■ Udenatured ethyl alcohol

■ Butter and dairy spreads

■ Common wheat, flour and pellets

■ Raw beet sugar

■ Natural honey

■ Eggs and albumins

■ Milk powder

■ Other

незважаючи на понад 400 товарних ліній
95% поставок до ЄС
формують всього на 10 ліній

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 094308 КУКУРУДЗА ТА ПРОДУКТИ ПЕРЕРОБКИ

Динаміка експорту квотованих товарів (млн т)

рівень квоти DCFTA
650,0 тис т

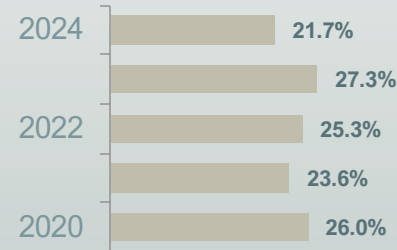
обмеження АТМ
11,15 млн т

зростання з 2021
+85%

Експорт (2024)

€2830 млн
21,7%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
10059000 - Maize (excl. seed for sowing)	99,9%
11031310 - Groats and meal of maize, with a fat content by weight of <= 1,5%	0,1%

#1 Ранг України **#1**
10059000 як експортера 11031310

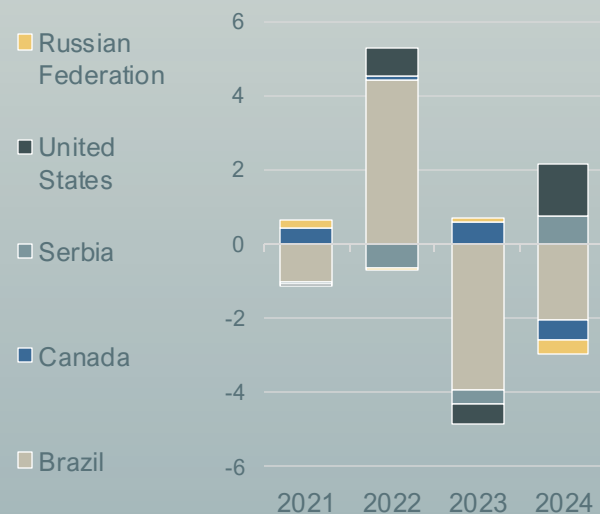
Чутливий товар для ЄС - квота

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

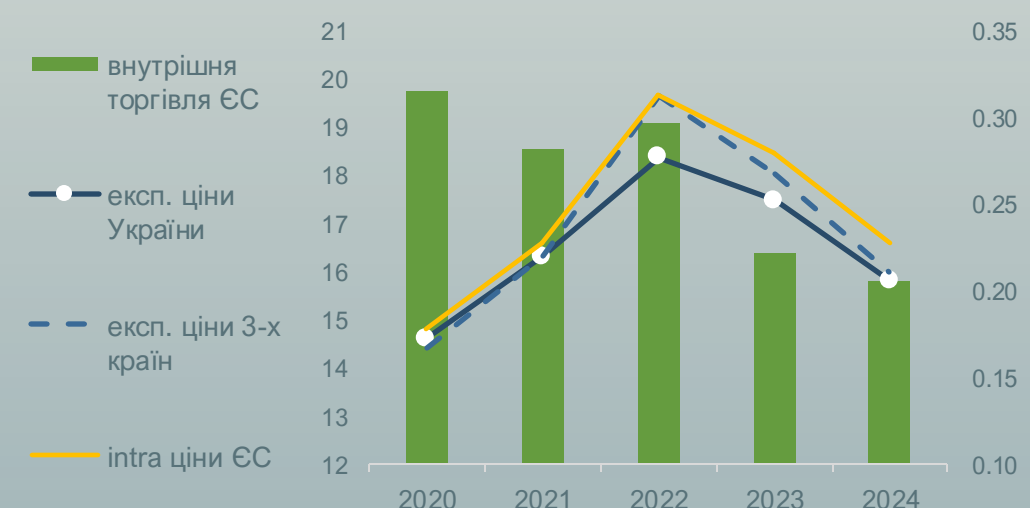

зміна річних обсягів експорту (млн т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (млн т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

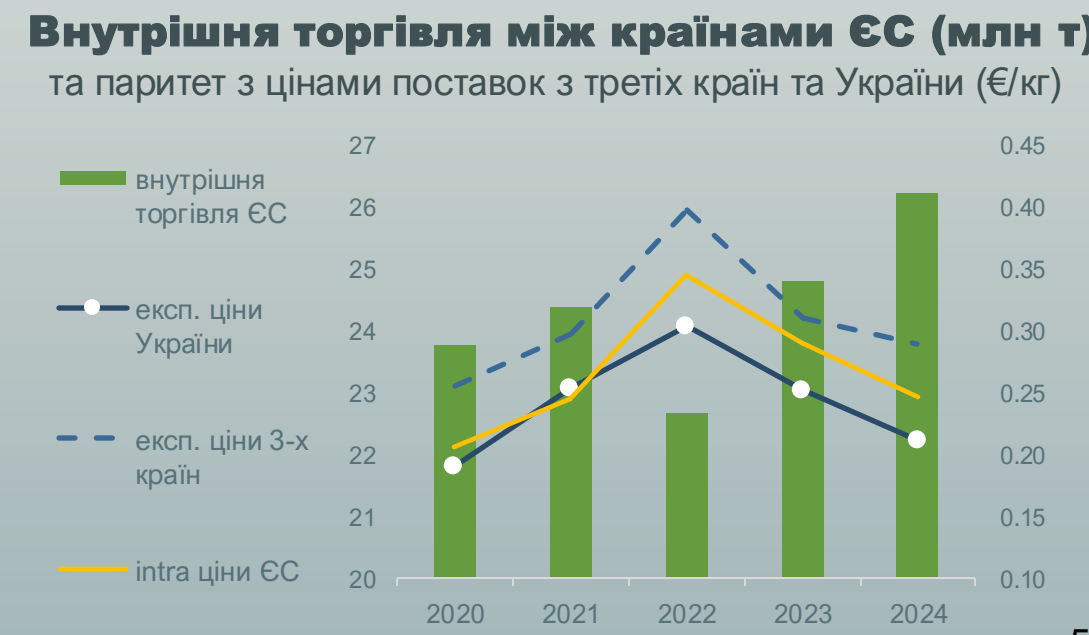
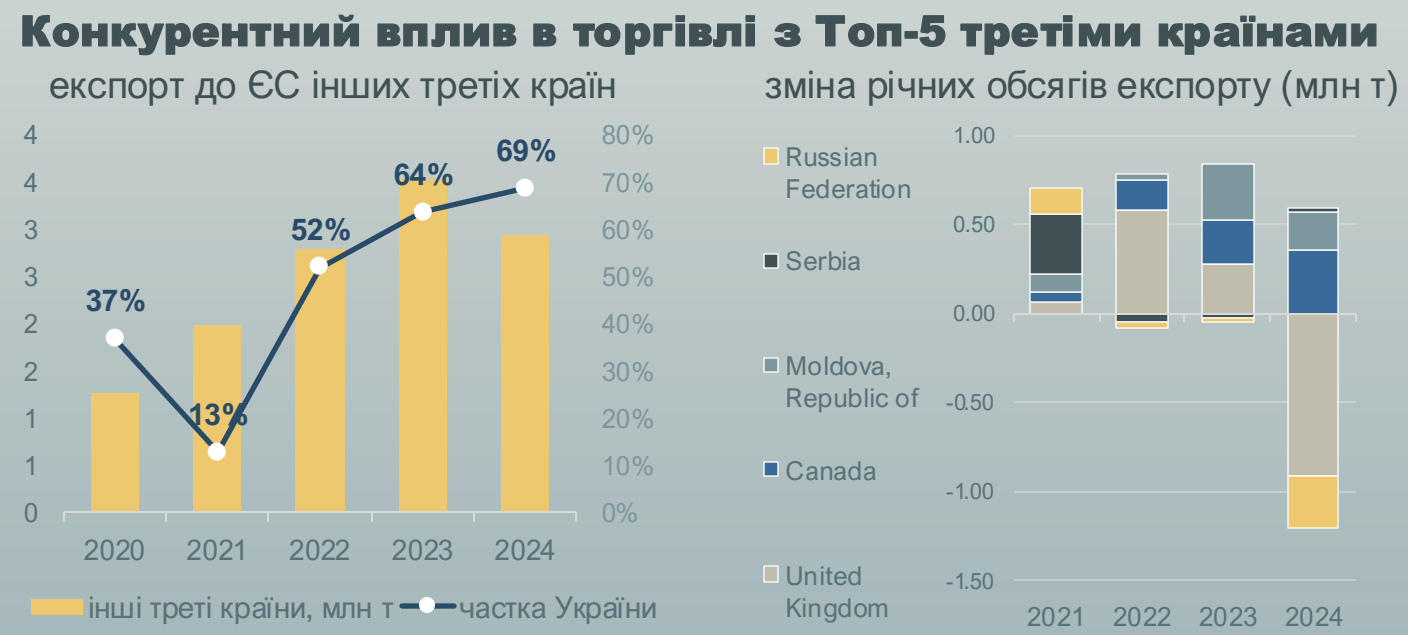
- 1. Кукурудза — ключовий експортний товар України до ЄС.**
Іспанія, Нідерланди та Італія — основні імпортери української кукурудзи. Хоча історична квота в рамках ПВЗВТ становила 650 тис. тонн, основний обсяг імпорту надходить у межах глобальної тарифної квоти *erga omnes* зі ставкою мита 0%.
- 2. У 2024 році Україна, Бразилія, США, Канада та Сербія були п'ятіркою провідних постачальників кукурудзи до ЄС. При цьому Україна стабільно покриває понад 50% потреб ЄС в імпорті кукурудзи.**
- 3. З огляду на критичну залежність агросектору ЄС від українських поставок, пропонується визнати кукурудзу нечутливим товаром для внутрішнього ринку ЄС і повністю скасувати митні та квотні обмеження.**
- 4. За прогнозами Єврокомісії, до 2035 року ЄС щороку потребуватиме 20 млн тонн кукурудзи, що пов'язано зі зростанням попиту на рослинні білки та біопаливо. Це створює взаємовигідну можливість:**
 - для ЄС — **диверсифікація джерел постачання** та зменшення залежності від нестабільних ринків (Бразилія, США),
 - для України — **стратегічне закріплення на європейському ринку.**
- 5. Зняття бар'єрів стане чітким політичним сигналом** готовності ЄС до глибшої інтеграції з Україною та підтримки її аграрного сектора.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 094306 ПШЕНИЦЯ ТА ПРОДУКТИ ПЕРЕРОБКИ

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля квота 094306 ПШЕНИЦЯ ТА ПРОДУКТИ ПЕРЕРОБКИ

1. Потреба у перегляді товарної номенклатури в квотах ПВЗВТ:

- Наразі **деякі безмитні квоти охоплюють одночасно сировину та продукти її переробки** (наприклад, пшениця / борошно / крупи), що створює **конкуренцію між внутрішньою переробкою та експортом сировини**.
- Представники агробізнесу пропонують **розділити такі квоти**, щоб стимулювати **виробництво та експорт продукції з доданою вартістю**, зокрема борошна.

2. Потенціал виробництва та експортна залежність галузі: У 2024 р. в Україні було вироблено **приблизно 2,2 млн тонн борошна**. **95% було спожито на внутрішньому ринку**, а експорт склав лише **84 тис. тонн**.

- Серед 10 найбільших компаній: **5 компаній експортують понад 70% борошна саме до ЄС**; у решти частка ЄС в експорті коливається від 6% до 26%.
- **60% підприємств мають довгострокові контракти з європейськими партнерами**, що створює **стабільні експортні ланцюги**.
- **Близько 45% усього експорту борошна припадає на ЄС** — ринок критичної важливості для галузі, особливо в умовах війни.

3. Війна та логістичні виклики

- Через війну **внутрішнє споживання скоротилось**, а експортна логістика ускладнена:
 - Закриття морських портів (Одеса, Чорноморськ),
 - Мінімальна кількість контейнерних відвантажень,
 - Перевантажені сухопутні переходи.
- У таких умовах **доступ до ринку ЄС — єдина стабільна експортна можливість** для багатьох підприємств.

4. Додаткові аргументи на користь лібералізації: Борошно — продукт з доданою вартістю, який залишає податки та зайнятість в Україні, на відміну від експорту зерна. Розділення квот стимулює інвестиції в переробку, модернізацію потужностей і експортну логістику. ЄС отримує якісне борошно зі стабільного регіонального джерела, із нижчим вуглецевим слідом, ніж імпорт з далеких країн. Українські борошномели активно використовують європейську упаковку, обладнання, логістику, тобто є частиною європейських ланцюгів постачання.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 094307 ЯЧМІНЬ ТА ПРОДУКТИ ПЕРЕРОБКИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
350 тис т

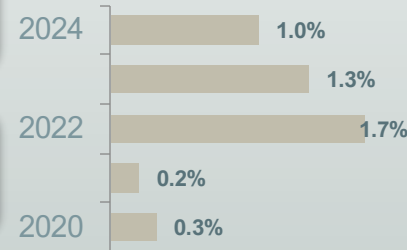
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 12,6 раз

Експорт (2024)

€127,7 млн
0,98%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

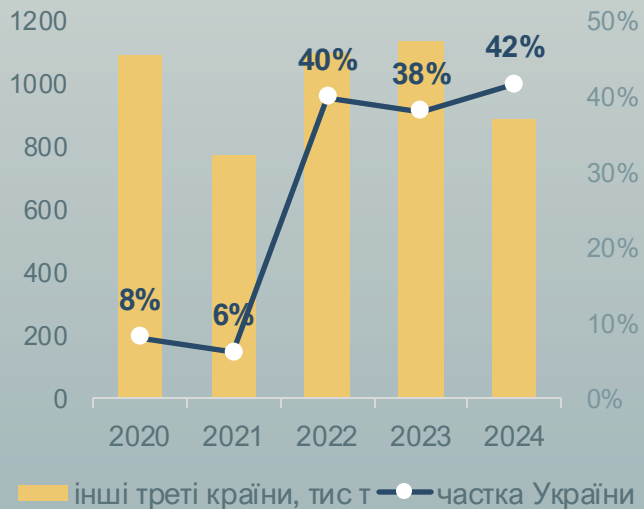
товарна позиція	% в експорті квоти
10039000 - Barley (excl. seed for sowing)	100,0%

#2 Ранг України
10039000 як експортера

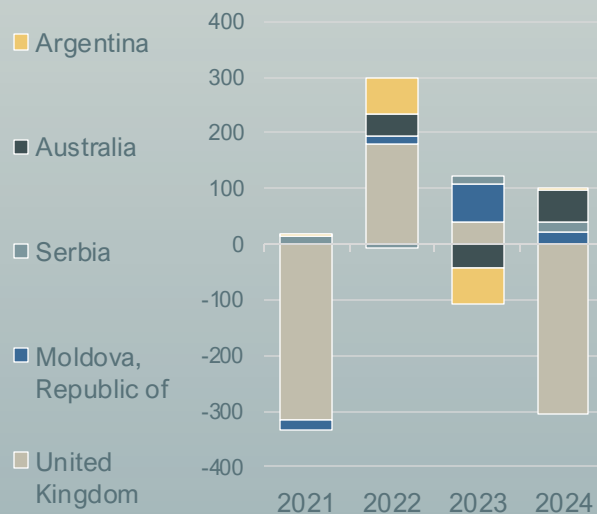
Потенційно не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

1. Забезпечення продовольчої безпеки ЄС

ЄС є одним з найбільших виробників ячменю в світі: понад 35% світового виробництва. Тим не менш, в умовах глобальної нестабільності (війна, кліматичні катастрофи, торговельні обмеження) стабільний доступ до українського зерна може стати запобіжником для продовольчої безпеки країн ЄС.

2. Стратегічне джерело фуражного ячменю для тваринництва ЄС

Корми або 65% від загального споживання – основна стаття використання ячменю. Ключова галузь споживання – свинарство. Наразі майже 60% виробництва ячменю ЄС зосереджено лише в 3 країнах: Німеччині, Франції та Іспанії. За такої концентрації будь-які кліматичні катаклізми, які можуть позначитися на виробництві ячменю, створюють реальний ризик функціонування провідної тваринницької галузі Європейського Союзу. Україна, як один із провідних виробників і експортерів фуражного ячменю в світі, може забезпечити стабілізуючий вплив в разі виникнення подібних катаклізмів.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096703 ОБЕС

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
3,0 тис т

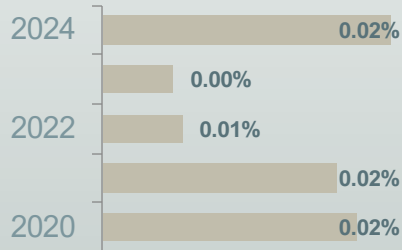
обмеження АТМ
2,44 тис т

зростання з 2021
в 2,3 рази

Експорт (2024)

€2,5 млн
0,02%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
10049000 - Oats (excl. seed for sowing)	100%

#2 Ранг України
10049000 як експортера

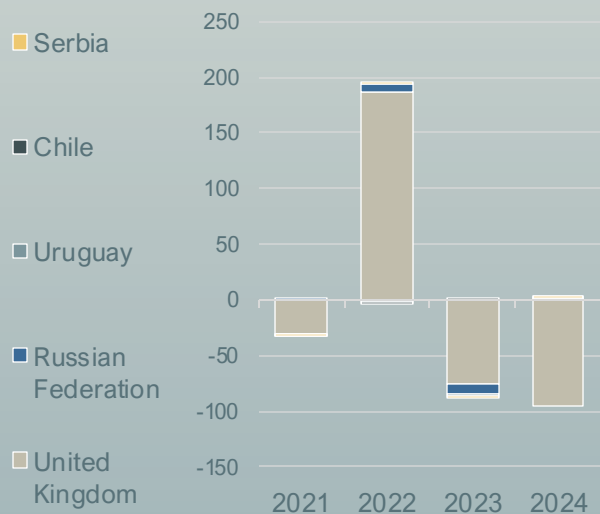
Потенційно не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096720 ТАPIOКА ТА БУЛГУР

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
2,0 тис т

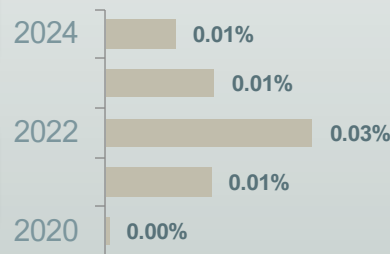
обмеження АТМ
не діяли

скорочення з 2021
-59%

Експорт (2024)

€0,6 млн
0,00%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
19043000 - Bulgur wheat in the form of worked grains	99,9%
19030000 - Tapioca and substitutes therefor prepared from starch	0,1%

#2 Ранг України **#29**
19043000 як експортера 19030000

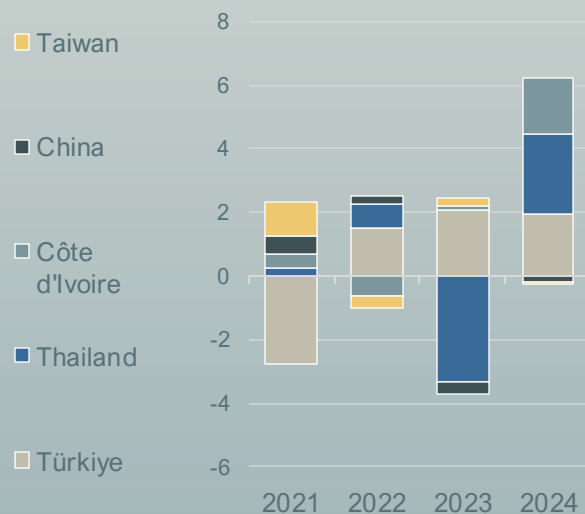
Не чутливий товар для ЄС
Продукція з доданою вартістю

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

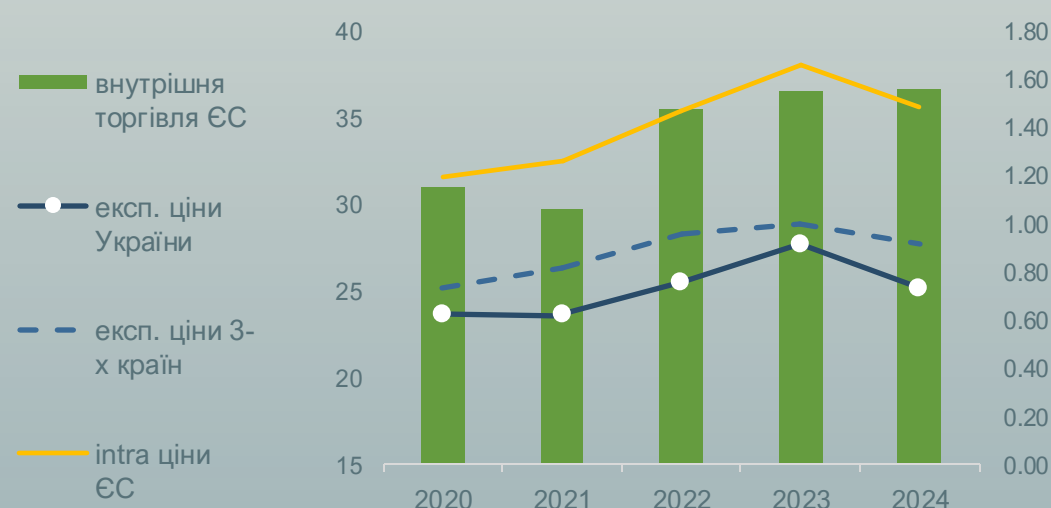

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096720 ТАПІОКА ТА БУЛГУР

Булгур (попередньо оброблена пшениця)

- 1. Популярність серед споживачів ЄС:** Булгур — трендовий інгредієнт у європейській кулінарії, з високим попитом у HoReCa, ритейлі та серед споживачів, які обирають здорове харчування. ЄС значною мірою імпортує булгур з Туреччини та Близького Сходу.
- 2. Глибока переробка української пшениці:** Експорт булгуру з України — це **просування не сировини, а готової продукції** з доданою вартістю, що є стратегічно важливим для структурної модернізації агросектору України.
- 3. Потенціал для експорту в нішеві ринки:** Булгур — це приклад продукції, яка дозволяє Україні займати **ніші в європейському агропродовольчому сегменті**, де конкуренція нижча, ніж у сировинних позиціях (пшениця, ячмінь тощо).
- 4. Підтримка продовольчої безпеки ЄС:** Оскільки булгур є базовим злаком у середземноморських дієтах, локалізація частини постачань з України забезпечує **гнучкість і стабільність** продовольчих ланцюгів, особливо у випадку криз в інших регіонах.

Тапіока (маніоковий крохмаль)

- 1. Альтернатива традиційному крохмалю:** Тапіока — це безглютеновий крохмальний продукт, який активно використовується в харчовій промисловості ЄС як альтернатива пшеничному або кукурудзяному крохмалю. Зростання попиту на безглютенову продукцію формує нові ніші для постачання.
- 2. Розвиток нішевих експортних напрямків України:** Хоча Україна історично не була лідером з експорту тапіоки, локальні підприємства дедалі частіше здійснюють переробку альтернативних сировинних культур, у тому числі з імпоротної маніоки. Експорт готового продукту з України до ЄС означає розвиток **глибшої переробки і експорт з доданою вартістю**.
- 3. Стабільне джерело постачання:** ЄС частково залежить від поставок тапіоки з Південно-Східної Азії (Таїланд, Тайвань та інші), але геополітичні та логістичні ризики в цих регіонах змушують шукати ближчі, надійніші джерела. Україна здатна відігравати цю роль — з короткими ланцюгами постачання до ЄС.
- 4. Включення до зеленого переходу:** Тапіока використовується в біопластиках, упаковці та біоіндустріях. Підтримка її виробництва в Україні сприяє розширенню екологічних рішень у харчовій і промисловій продукції ЄС.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096707 ЯЧМІННА КРУПА ТА БОРОШНО

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
5,0 тис т

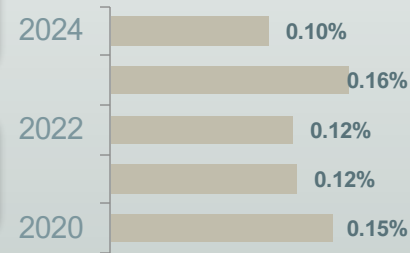
обмеження АТМ
20,65 тис т

зростання з 2021
+87%

Експорт (2024)

€13,6 млн
0,10%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

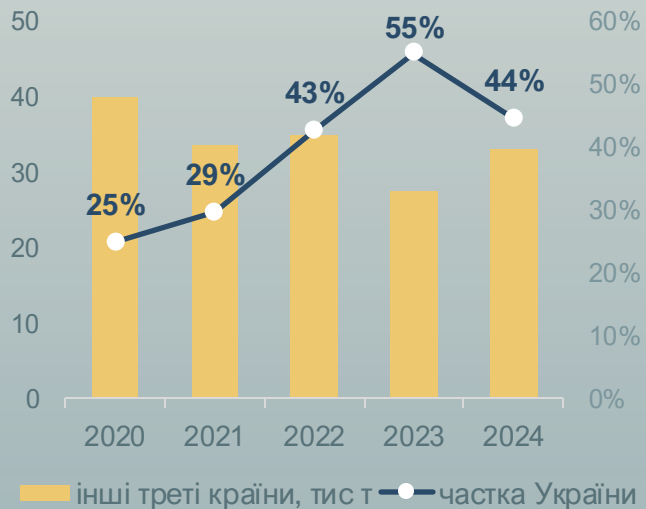
товарна позиція	% в експорті квоти
11042917 - Hulled, even sliced or kibbled cereal grains (excl. rice, oats, maize and barley)	60,1%
11043090 - Cereal germ, whole, rolled, flaked or ground (excl. wheat)	29,7%
11042989 - Cereal grains, sliced, kibbled or otherwise worked	2,1%

#1 Ранг України **#1**
11042917 як експортера 11043090

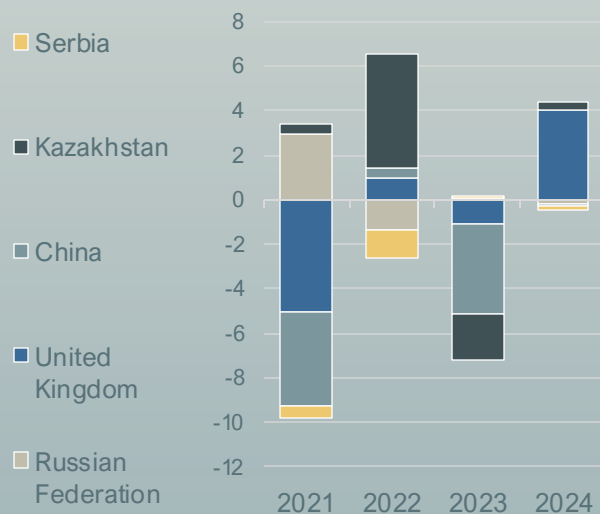
Потенційно чутливий товар для ЄС
Продукція з доданою вартістю

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

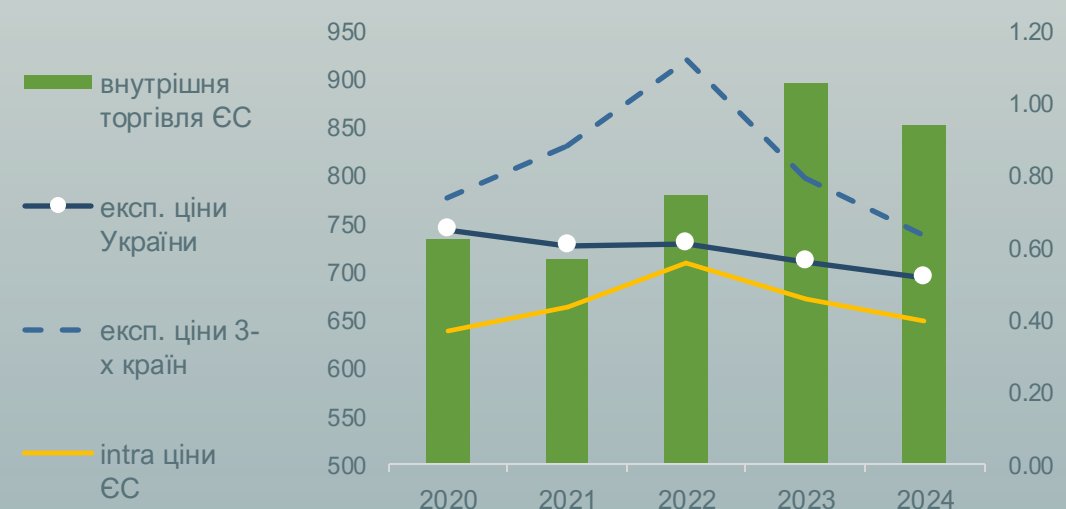

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096708 СОЛОД ТА ПШЕНИЧНА КЛЕЙКОВИНА

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
7,0 тис т

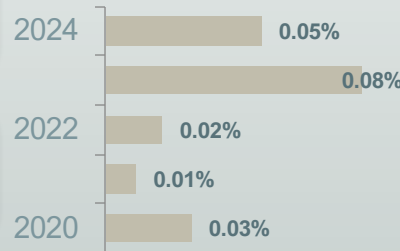
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 7,5 рази

Експорт (2024)

€6,7 млн
0,05%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
11071099 - Malt (excl. roasted, wheat and flour)	98,2%
11071019 - Wheat malt (excl. flour and roasted)	1,8%

#2 Ранг України **#32**
11071099 як експортера 11071019

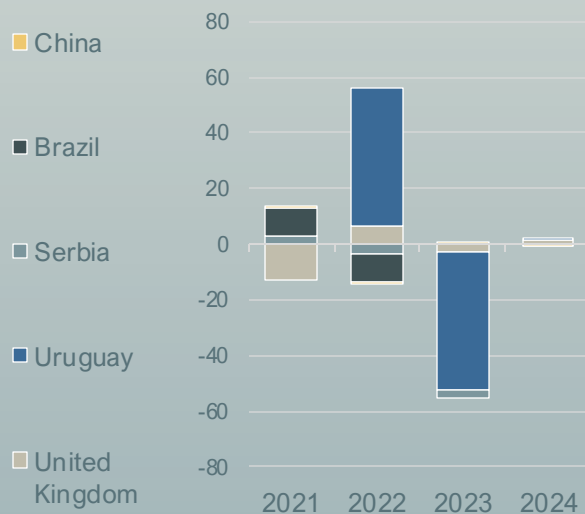
Потенційно чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

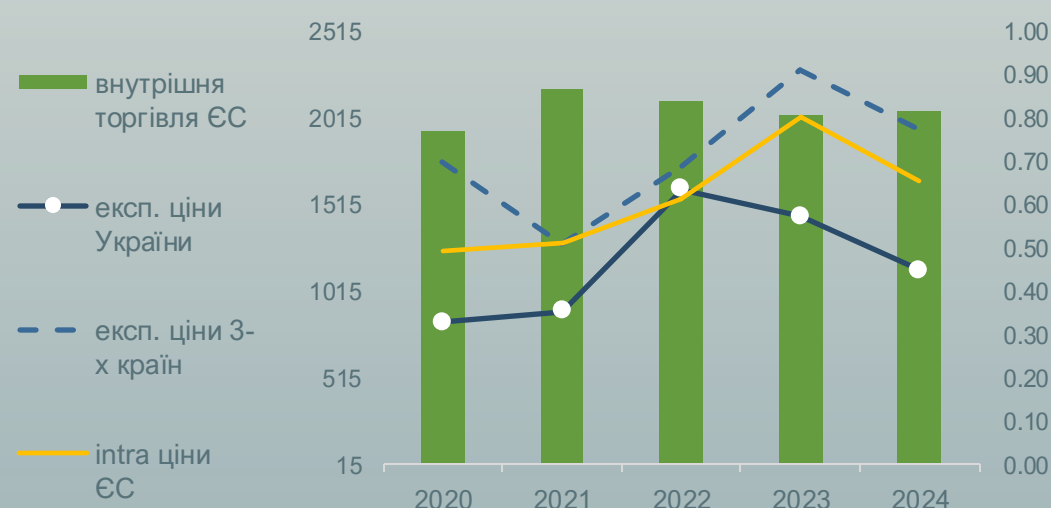

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Солод (malt)

- 1. Критична сировина для пивоварної та харчової промисловості ЄС:** Солод — основний інгредієнт для виробництва пива, а також використовується у хлібопекарстві, кондитерці та харчових добавках. Виробництво пива в ЄС відновлюється після пандемії COVID-19, що стимулює попит на високоякісний солод.
- 2. Україна — виробник повного циклу:** Україна має потужності для переробки ячменю в солод, що дозволяє експортувати не лише сировину, а продукт із доданою вартістю, адаптований під вимоги європейських виробників.
- 3. Географічна перевага та оперативність поставок:** Порівняно з постачанням з Китаєм чи Уругваєм, експорт з України забезпечує швидші та гнучкіші ланцюги поставок, з меншим вуглецевим слідом.
- 4. Можливість стабілізувати ринок у разі неврожаїв у ЄС:** В умовах кліматичних коливань та нестабільності цін на сировину в Європі, український солод слугує стабілізатором попиту.

Пшенична клейковина (vital wheat gluten)

- 1. Необхідний компонент у виробництві хліба, макаронів, м'ясозамінників:** Пшенична клейковина забезпечує структуру, еластичність і зв'язування — критично важливі властивості для випічки, веганських продуктів та кормів для тварин.
- 2. Україна має надлишок пшениці високого білка:** Це створює економічну доцільність для переробки на концентровану клейковину, яка експортується до ЄС. Продукт користується попитом як у харчовій, так і у кормовій галузі.
- 3. Стратегічне розширення європейських джерел:** Основні постачальники — Китай, США, Австралія. Українська клейковина може зменшити залежність від далеких ринків і додати стабільності європейському ланцюгу постачання, особливо в періоди глобальних логістичних збоїв.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096711 ВИСІВКИ

рівень квоти DCFTA
22,0 тис т

обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 3,4 рази

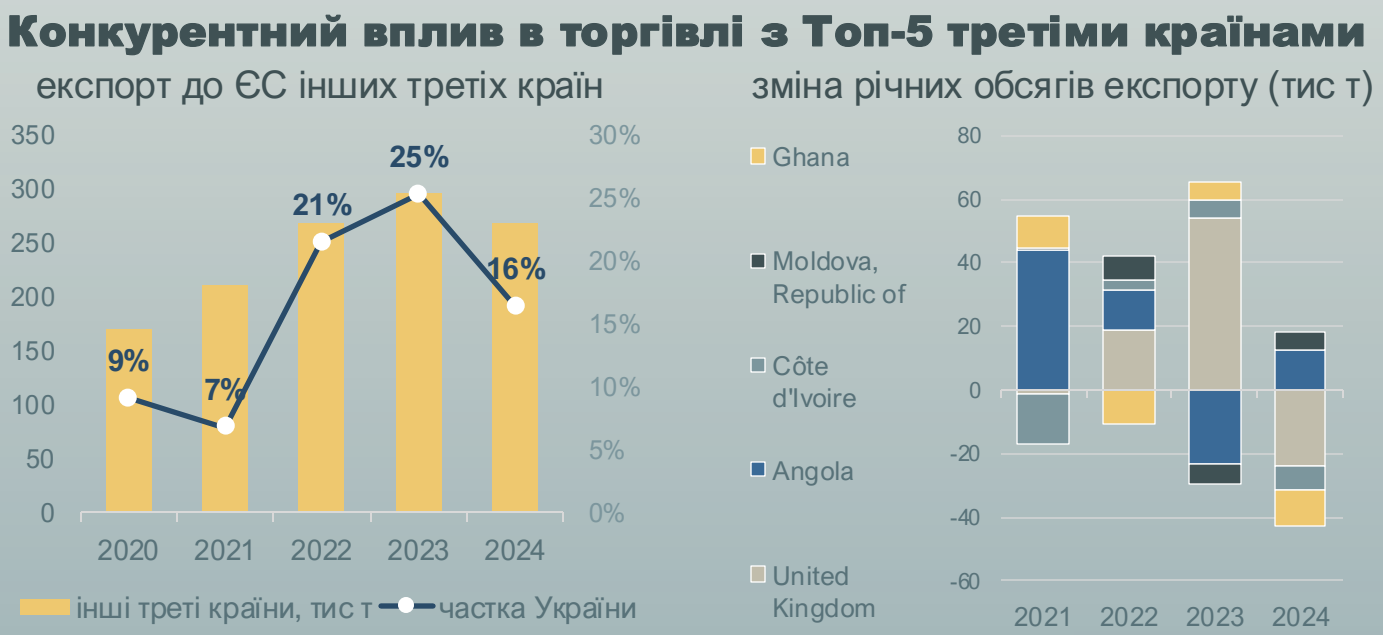
Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
23031011 - Residues from the manufacture of starch from maize	50,1%
23023090 - Bran, sharps and other residues of wheat	24,6%
23021090 - Bran, sharps and other residues of maize	18,0%

#1 Ранг України
23031011 як експортера

#2
23023090

Потенційно не чутливий товар для ЄС

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096709 КРОХМАЛЬ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
10,0 тис т

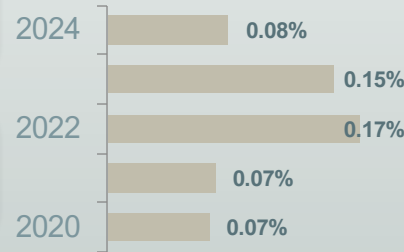
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
+36%

Експорт (2024)

€10,4 млн
0,08%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
11081200 - Maize starch	77,4%
11081300 - Potato starch	22,6%

#2 Ранг України **#1**
11081200 як експортера 11081300

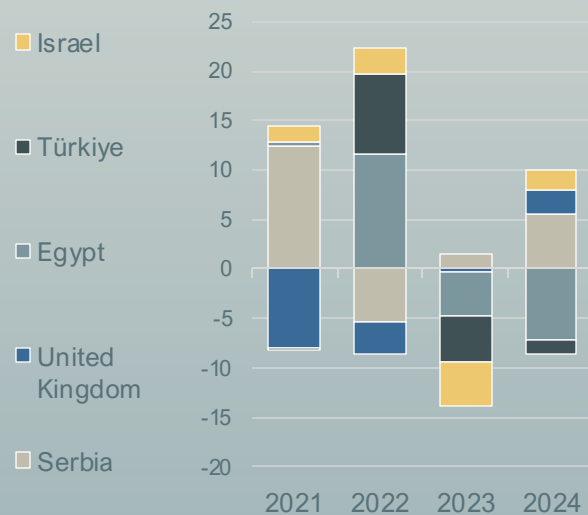
Потенційно чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

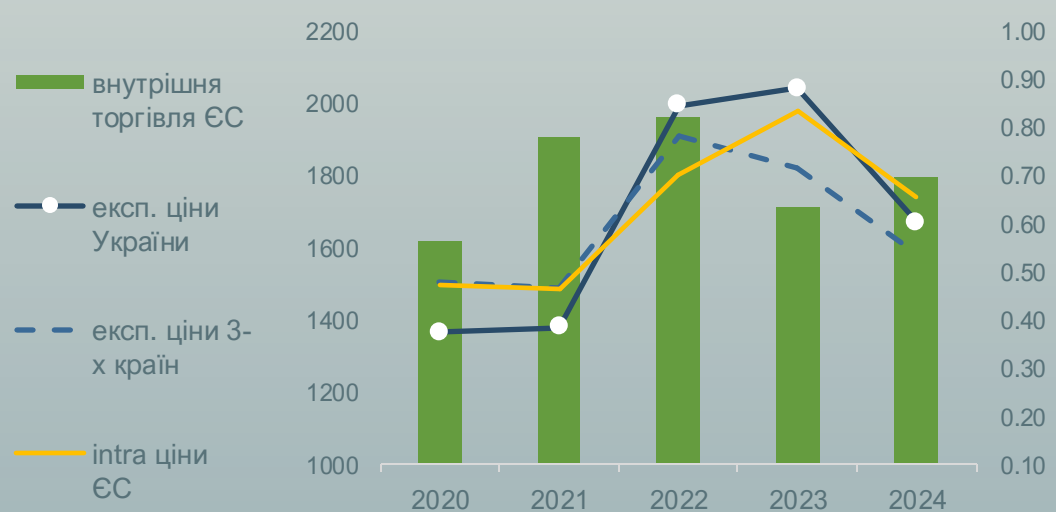

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Крохмаль (кукурудзяний, картопляний, пшеничний)

- 1. Високий попит з боку харчової, паперової, текстильної та біоіндустрій:** ЄС є одним із найбільших споживачів крохмалю, що використовується не лише в харчовій промисловості (наприклад, як загусник), а й у виробництві біопластику, картону, кормів, клеїв тощо. Україна може постачати **харчовий і технічний крохмаль** у великих обсягах, з урахуванням потреб європейських галузей.
- 2. Додана вартість замість експорту сировини:** Експорт крохмалю (особливо кукурудзяного) — це **перехід від експорту зерна до глибшої переробки**, що відповідає як українським інтересам (розвиток переробки), так і вимогам ЄС (імпорт продуктів з доданою вартістю).
- 3. Альтернатива постачанню з третіх країн:** Значна частина нехарчового крохмалю імпортується до ЄС з Азії. **Україна як регіональний постачальник** з коротким логістичним плечем може зменшити залежність від далеких і менш стабільних джерел.
- 4. Відповідність технічним і екологічним стандартам ЄС:** Українські виробники харчового крохмалю вже **адаптувалися до стандартів якості та безпеки ЄС**. З урахуванням розвитку сталого виробництва та екомаркування, український крохмаль має потенціал для розширення ринку.
- 5. Підтримка сталого партнерства:** Розширення імпорту українського крохмалю до ЄС може бути **індикатором поглиблення економічної інтеграції**, без створення дисбалансів для європейського ринку, де крохмаль не вважається чутливим товаром.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 094273 та 094274 М'ЯСО ПТИЦІ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
90,0 тис т

обмеження АТМ
137,0 тис т

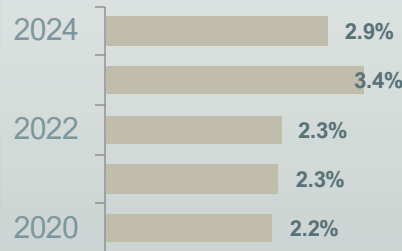
зростання з 2021
+81%

Експорт (2024)

€381,6 млн

2,92%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
02071410 - Frozen boneless cuts of fowls	40,3%
02071350 - Fresh or chilled breasts and cuts there of fowls	30,0%
02071310 - Fresh or chilled boneless cuts of fowls	13,1%

#1 Ранг України **#1**
02071410 як експортера 02071350

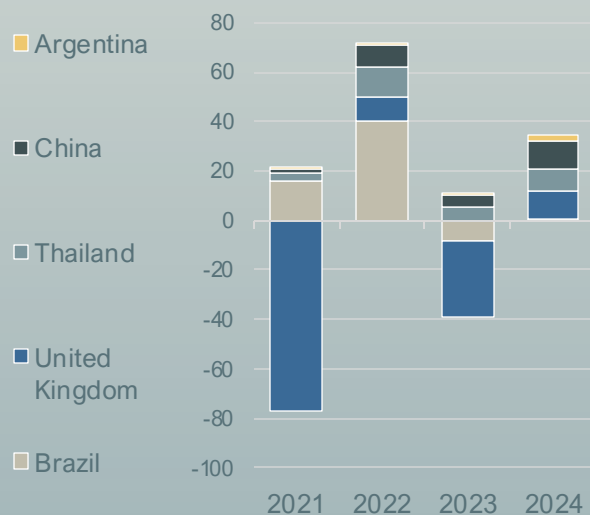
Чутливий товар для ЄС – перегляд квоти (без індюка та готової продукції)

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

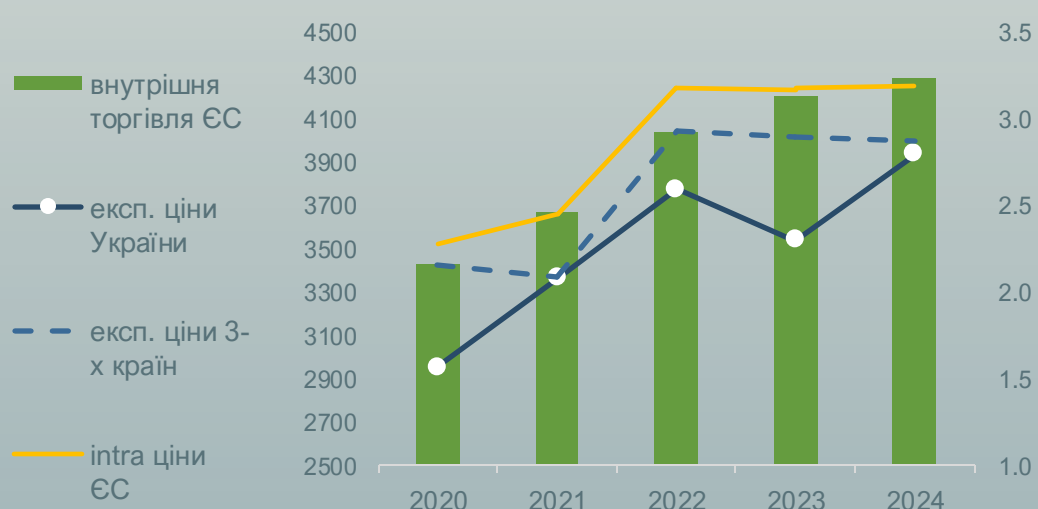

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 094275 ЯЙЦА ТА ЯЄЧНІ ПРОДУКТИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
6,0 тис т

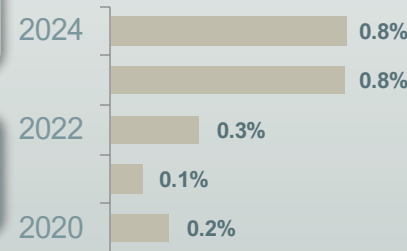
обмеження ATM
23,2 тис т

зростання з 2021
в **13,5 раз**

Експорт (2024)

€101,7 млн
0,78%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
04072100 - Fresh eggs of domestic fowls, in shell (excl. for incubation)	60,0%
04089180 - Dried birds' eggs, not in shell (excl. egg yolks)	28,2%
04089980 - Birds' eggs, not in shell, fresh, cooked, frozen or preserved	6,8%

#1 Ранг України **#1**
04072100 як експортера 04089180

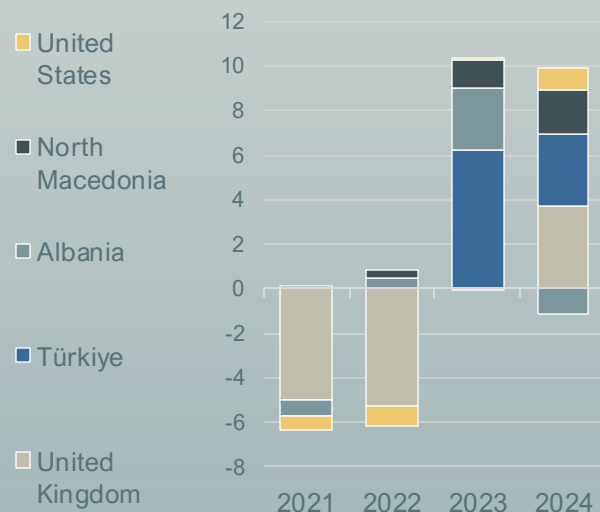
Чутливий товар для ЄС – потенційний перегляд квоти

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

- 1. Птахівництво та взаємодія з ЄС:** З 1 січня 2026 року в Україні набудуть чинності **вимоги ЄС щодо добробуту сільськогосподарських тварин**, включаючи бройлерів і курей-несучок. Українські експортери м'яса птиці та яєць мають адаптувати виробництво до кінця 2025 року. Це відкриває можливість для **поступової лібералізації доступу до ринку ЄС із 2026 року**, за умови відповідності стандартам.
- 2. Асиметрія доступу:** Україна може експортувати до ЄС лише м'ясо птиці. Свинина та яловичина досі заборонені. Натомість ЄС вільно експортує в Україну живу худобу, птицю, свинину й яловичину. До 2022 року імпорту м'яса з ЄС значно **переважав український експорт**. Лише через АТЗ і блокаду портів експорт птиці було перенаправлено до ЄС.
- 3. Взаємозалежність виробничих ланцюгів:** Українське м'ясо птиці, що експортується до ЄС, має **100% європейське походження**: батьківське поголів'я, інкубаційні яйця, ветеринарія та комбікорм — усе надходить з ЄС. **Успіх українських птахівників напряду підтримує експорт продукції з доданою вартістю з ЄС.**

Загальна торгівля м'ясними продуктами між ЄС та Україною (УКТЗЕД 01+02+1602), 1000 тонн

Джерело: Євростат

Українське м'ясо птиці стало символом дискусій щодо впливу імпорту з України на ринок ЄС. Запроваджені у 2022 р. АТЗ дозволили частково стримати інфляцію на продукти харчування, однак викликали спротив аграріїв окремих країн, що призвело до протекціоністських кроків.

Водночас, за даними Євростату, у 2022–2024 рр. виробництво м'яса птиці в ЄС зросло на **850 тис. тонн (+6,5%)**, а частка імпорту з України стабільно не перевищувала **2% від споживання**. Зниження рівня самозабезпеченості ЄС (з 109% до 107%) пов'язане з **внутрішнім попитом**, а не конкуренцією.

Щодо яєць: **виробництво в ЄС впало на 432 тис. тонн (2021–2024)**, а імпорту зріс утричі (до 123 тис. тонн, з яких 60% — з України). Проте цього було недостатньо, щоб повністю компенсувати дефіцит. **Український імпорту виконав стабілізуючу функцію**, не порушуючи ринкову рівновагу.

Висновок: аргументи про "перенасичення" ринку мають переважно політичний, а не економічний характер.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096704 ЦУКОР

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
20,07 тис т

обмеження АТМ
262,6 тис т

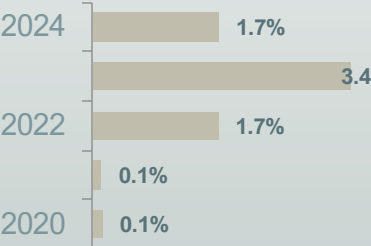
зростання з 2021
в 19 раз

Експорт (2024)

€217,2 млн

1,66%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
17019910 - White sugar	97,2%
17029050 - Maltodextrine in solid form and maltodextrine syrup	2,1%
17011290 - Raw beet sugar (excl. for refining and added flavouring)	0,7%

#1

Ранг України

#2

17019910

як експортера

17029050

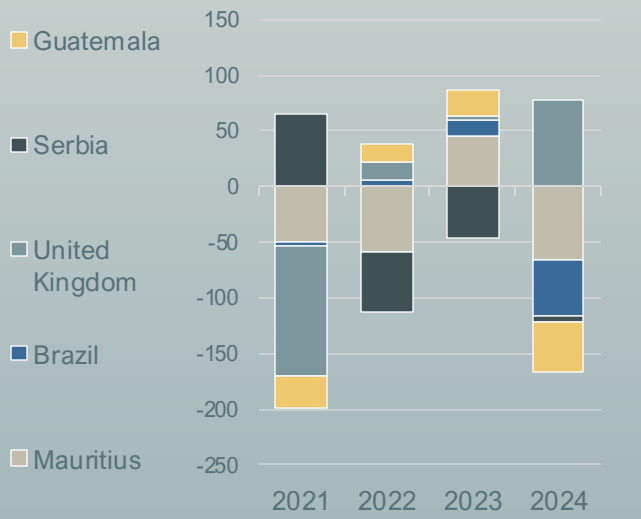
Чутливий товар для ЄС – потенційний перегляд квоти

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

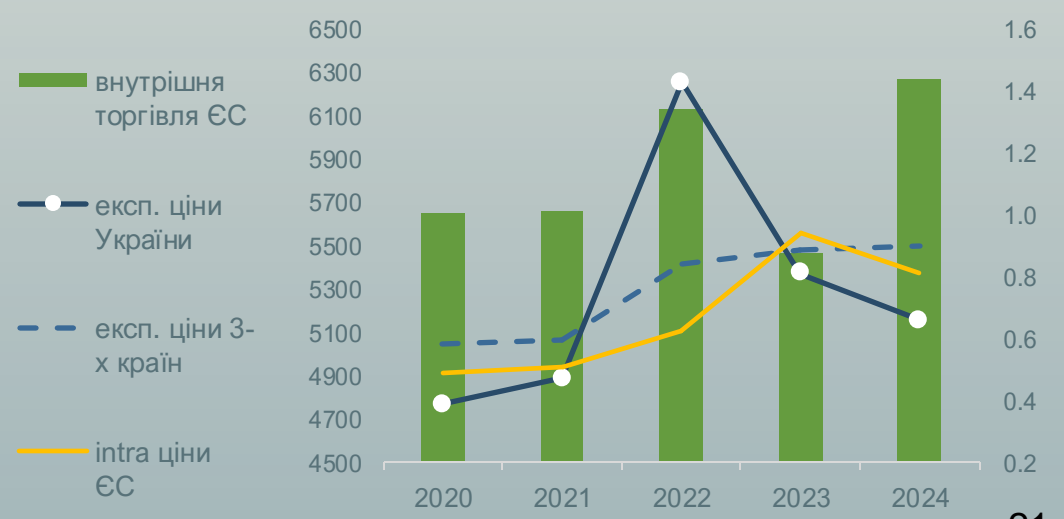

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля квота 096704 ЦУКОР

- 1. Позиція споживчої спільноти ЄС:** У своєму позиційному документі Асоціація європейських споживачів цукру CIUS підкреслює важливість українського цукру для стабілізації ринку. Пропозиція: **встановити річну безмитну квоту на імпорт з України на рівні 500 тис. тонн**, з можливістю подальшого зростання.
- 2. Фактичний обсяг та роль українського експорту:** У 2022–2023 рр. **Україна не входила до основних постачальників цукру на ринок ЄС**. Завдяки тимчасовим торговельним спрощенням, експорт було дозволено, але:
 - частка українського цукру **не перевищувала 5% від загального споживання в ЄС**;
 - **не мало істотного впливу на цінову стабільність** чи ринкову рівновагу;
 - спекуляції щодо дестабілізації ринку виявилися необґрунтованими.
- 3. Реальні драйвери цін на цукор в ЄС:** Основними чинниками високих цін були:
 - **внутрішня політика переробників**;
 - **світові ринкові коливання**;
 - **зниження виробництва в самому ЄС — понад 2 млн тонн у 2022/23 МР**;
 - **внутрішні бар'єри та протекціонізм у деяких країнах-членах**.
- 4. Український цукор — не загроза, а компенсатор:** Імпорт до ЄС у 2022/23 МР зріс на ~1,1 млн тонн (з 1,5 до 2,6 млн т), ➤ **але це було менше, ніж скорочення виробництва в ЄС**.
 - **Український цукор покрив частину дефіциту, але не "затопив" ринок**.
 - **Внутрішні ціни в ЄС зросли до понад \$800/тонну — не через імпорт з України**.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096719 ОБРОБЛЕНА ПРОДУКЦІЯ З ЦУКРУ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
3,0 тис т

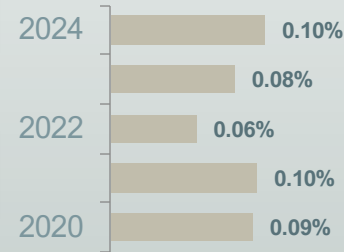
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
+58%

Експорт (2024)

€13,3 млн
0,10%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
17049099 - Pastes, marzipan, nougat and other prepared sugar confectionery	74,8%
17025000 - Chemically pure fructose in solid form	14,8%
18062095 - Chocolate and other food preparations containing cocoa	6,3%

#6 Ранг України **#3**
17049099 як експортера 17025000

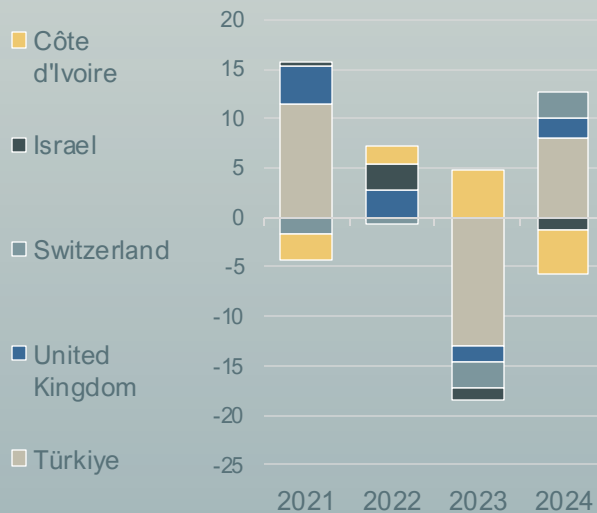
Потенційно не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096705 ЦУКРОВІ СИРОПИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
2,0 тис т

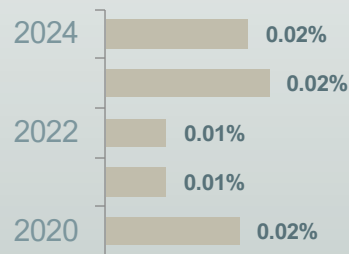
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 2,8 рази

Експорт (2024)

€2,5 млн
0,02%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
17023050 - "Glucose ""dextrose"" in the form of white crystalline powder, whether or not agglomerated	64,1%
17023090 - "Glucose in solid form and glucose syrup, not containing added flavouring or colouring matter	34,8%

#3 Ранг України **#9**
17023050 як експортера 17023090

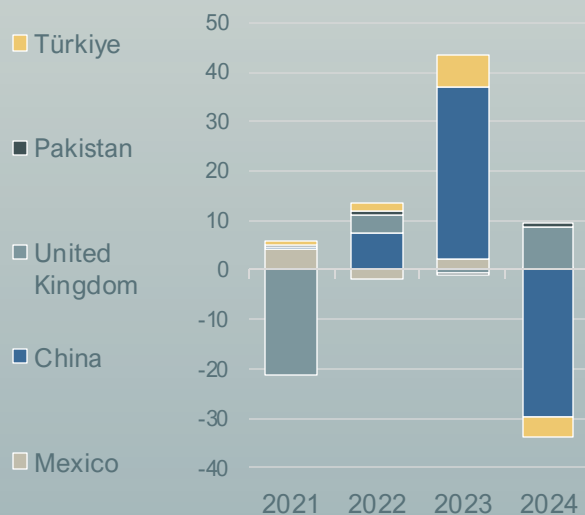
Потенційно не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

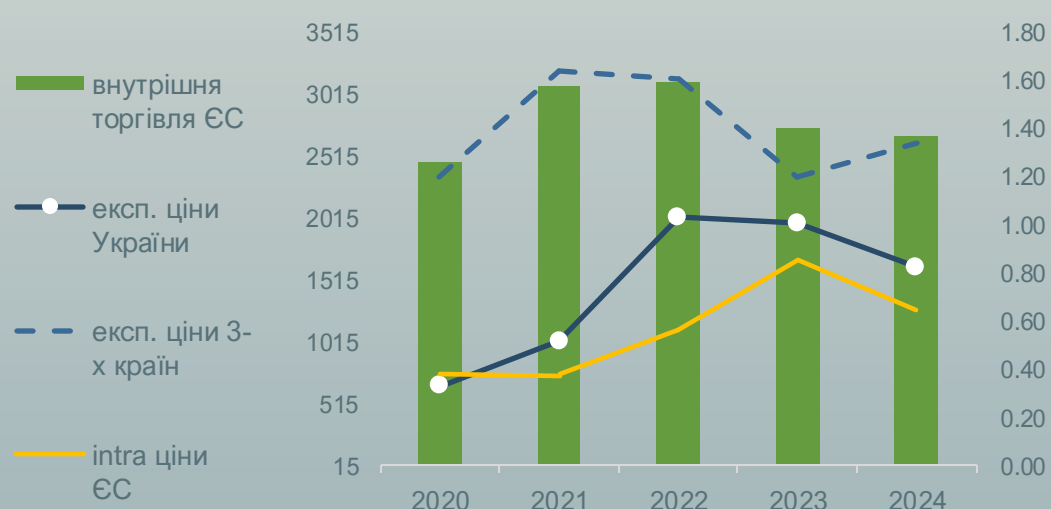

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096701 МЕД

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
6,00 тис т

обмеження АТМ
44,42 тис т

зростання з 2021
+0,2%

Експорт (2024)

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
04090000 - Natural honey	100,0%

#1 Ранг України як експортера
04090000

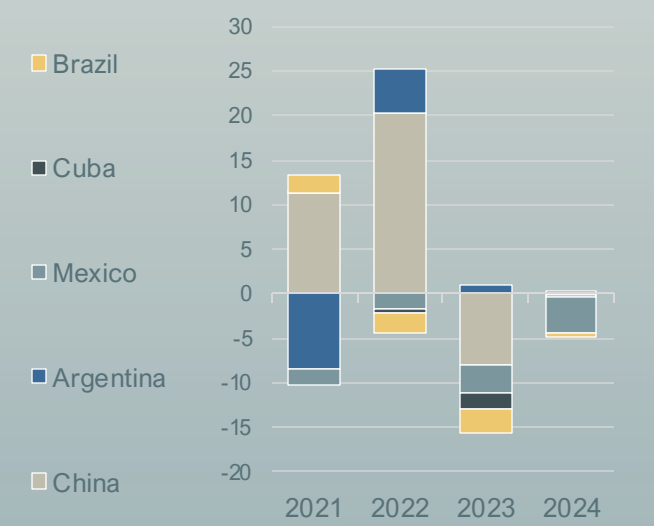
Потенційно не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

- 1. Український мед – ключовий елемент імпорту ЄС:** У 2024 році ЄС імпортував понад **175 тис. тонн меду**. Україна входить до **топ-5 постачальників**, поряд із Китаєм, Аргентиною, Мексикою та Чилі. У 2014–2024 рр. **25% імпортованого меду до ЄС** стабільно надходило з України.
- 2. Ринкова реальність: попит перевищує квоти:** Попит ЄС на мед залишається **стабільним на рівні 170 тис. тонн щороку**. Чинна тарифна квота для України в межах ПВЗВТ **не відповідає обсягу ринку**. Україна неодноразово **перевищувала встановлені квоти**, що свідчить про **необхідність їх адаптації** до реального попиту.
- 3. Стратегічна роль для ЄС: ЄС є нетто-імпортером меду:** понад 40% споживання покривається за рахунок імпорту. Український мед має **високу довіру дистриб'юторів** та **сталий обсяг поставок**, навіть за наявності митного навантаження.
- 4. Позиція європейських дистриб'юторів:** Європейська федерація пакувальників та дистриб'юторів меду виступає за **повну лібералізацію торгівлі медом з Україною**. Аргументи:
 - Україна — **надійний постачальник**;
 - Ринок потребує **різних типів меду**, а не один сегмент;
 - **Лібералізація зміцнить торговельні зв'язки** та зменшить ризики дефіциту.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 094601 СУХЕ МОЛОКО

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
5,0 тис т

обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 7,7 рази

Експорт (2024)

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
04021019 - Milk and cream in solid forms, of fat content <= 1,5%	89,3%
04022199 - Milk and cream in solid forms, of fat content > 27%	5,9%
04022118 - Milk and cream in solid forms, of fat content <= 27% but > 1,5%	4,6%

#2 Ранг України **#1**
04021019 як експортера 04022199

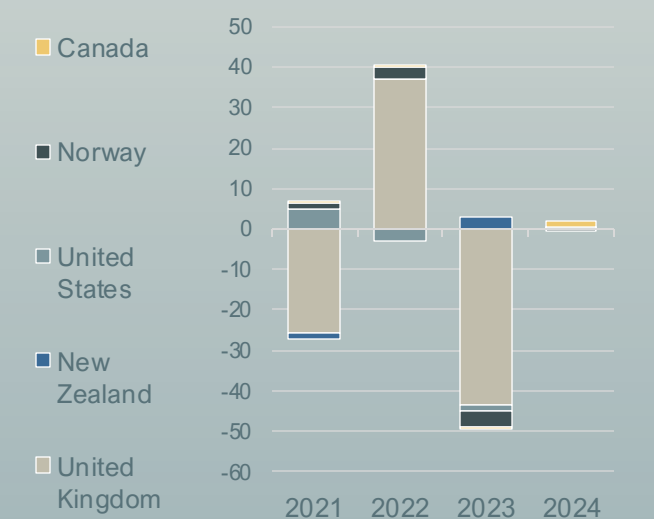
Потенційно чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 094600 МОЛОКО, ВЕРШКИ, ЗГУЩЕНЕ МОЛОКО ТА ЙОГУРТИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
10,0 тис т

обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 74 рази

Експорт (2024)

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
04029910 - Milk and cream, concentrated, of a fat content <= 9,5%	96,2%
04012091 - Milk and cream of a fat content > 3% but <= 6%	1,6%

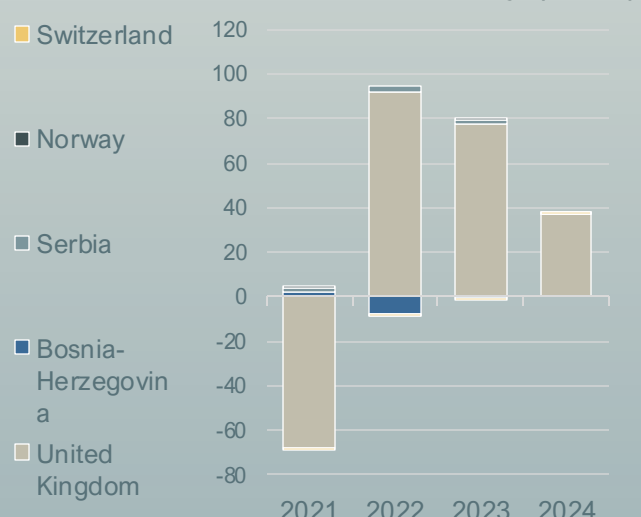
#2 Ранг України **#6**
04029910 як експортера 04012091

Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

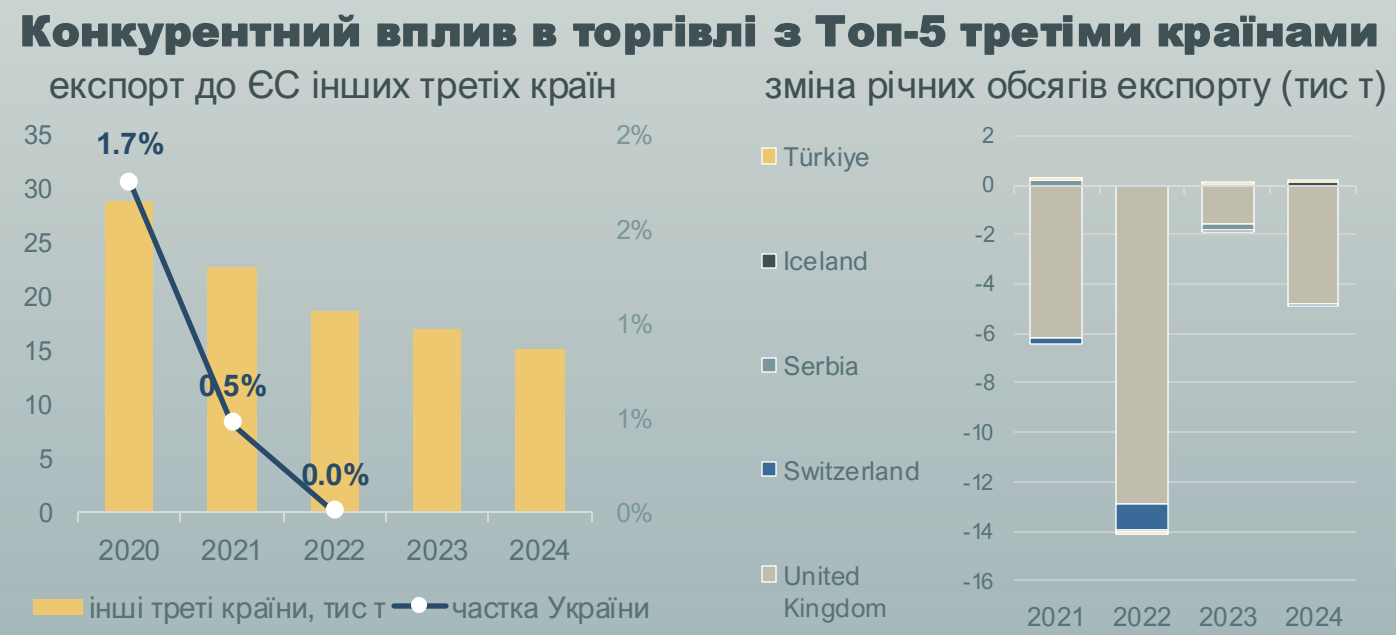

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096716 ПРОДУКЦІЯ З ОБРОБЛЕНОГО МОЛОКА

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 094602 ВЕРШКОВЕ МАСЛО ТА МОЛОЧНІ ПАСТИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
3,0 тис т

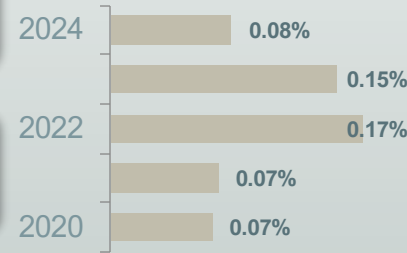
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 10,8 рази

Експорт (2024)

€9,5 млн
0,07%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
04051019 - Natural butter of a fat content, of >= 80% but <= 85%	90,5%
04059010 - Fats and oils derived from milk, of a fat content, of >= 99,3%	6,3%
04051090 - Butter of a fat content, of > 85% but <= 95%	2,4%

#2 Ранг України **#5**
04051019 як експортера 23023090

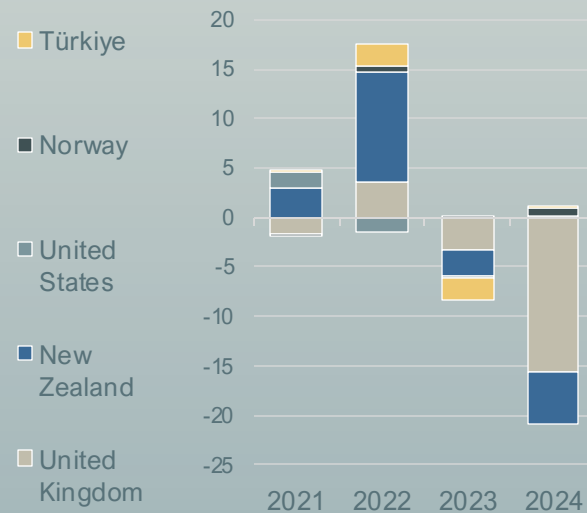
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

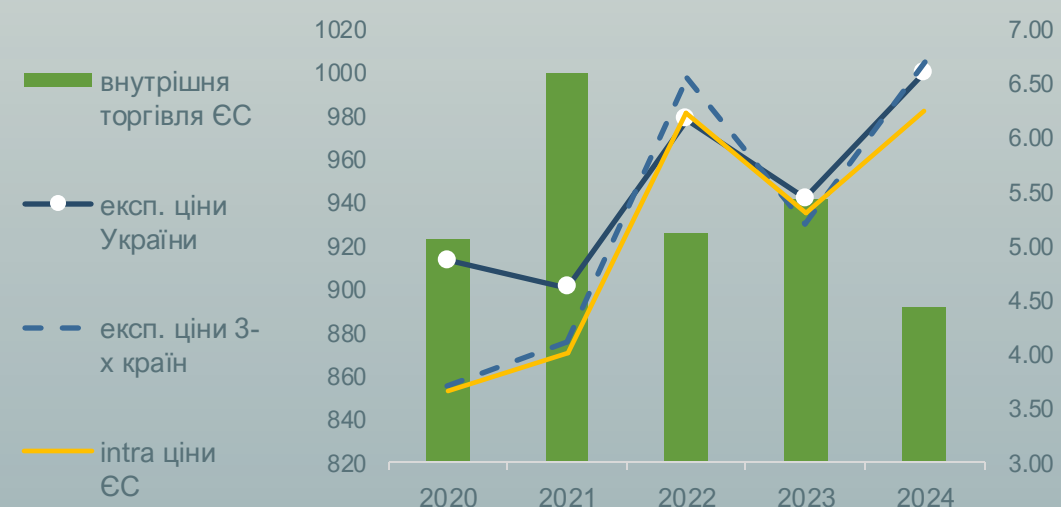

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096717 ОБРОБЛЕНА ПРОДУКЦІЯ З МАСЛА

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
0,25 тис т

обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
+

Експорт (2024)

€0,1 млн
0,00%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
04052030 - Dairy spreads of a fat content, by weight, of >= 60% but <= 75%	100%

#4 Ранг України
як експортера
04052030

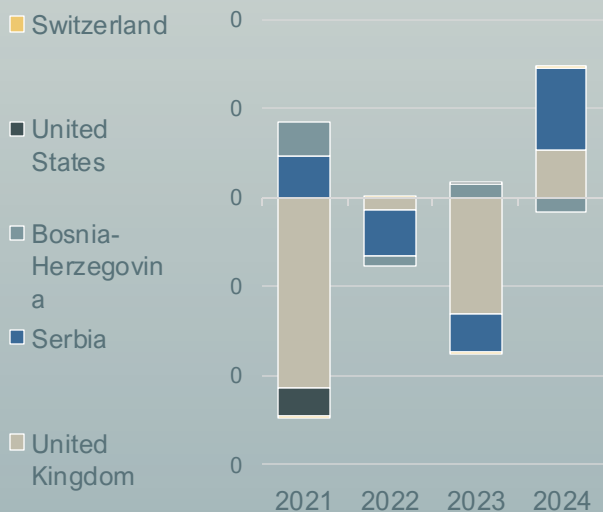
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096724 МОЛОЧНІ ТА ІНШІ БІЛКОВІ НАПОЇ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
0,5 тис т

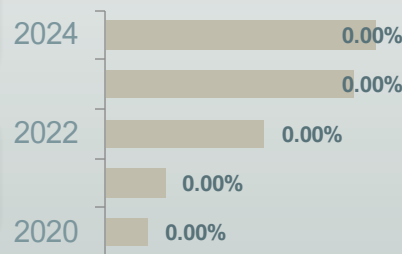
обмеження АТМ
не діяли

скорочення з 2021
-28%

Експорт (2024)

€0,5 млн
0,00%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
21061080 - Protein concentrates and textured protein substances, containing, by weight, >= 1,5% milkfat, >= 5% sucrose or isoglucose	82,0%
22029999 - Non-alcoholic beverages containing >= 2% fats derived from milk	18,0%

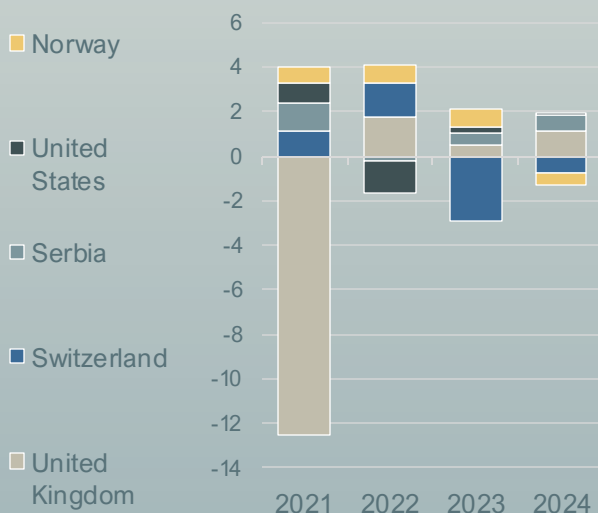
#12 Ранг України **#22**
21061080 як експортера 22029999
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

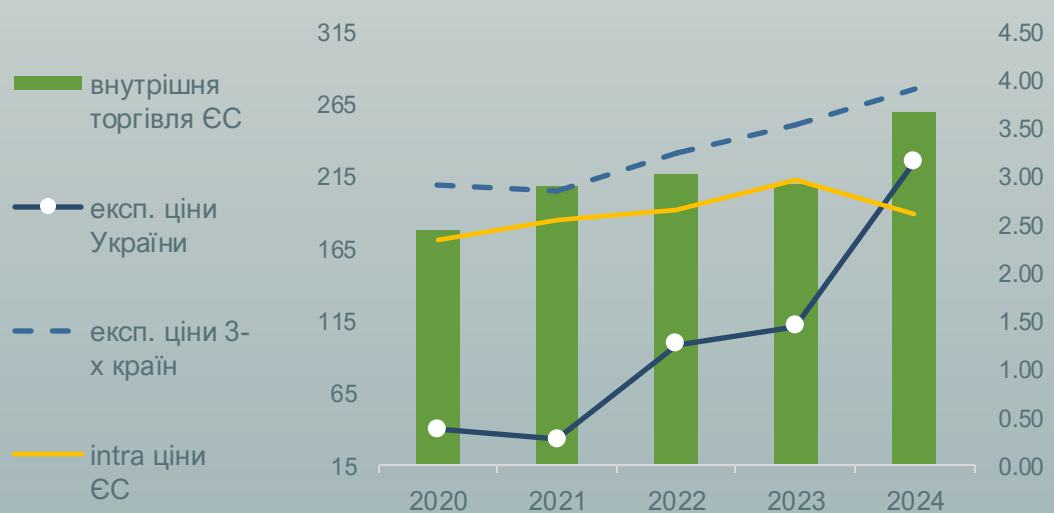

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Квоти на молочну продукцію – потреба в оновленні

- Згідно з DCFTA, квота на молочні продукти складає **20,75 тис. тонн**, з яких **5 тис. т – на сухе молоко**.
- Ці обсяги **не відповідають реальному торговельному режиму** та потребують перегляду.

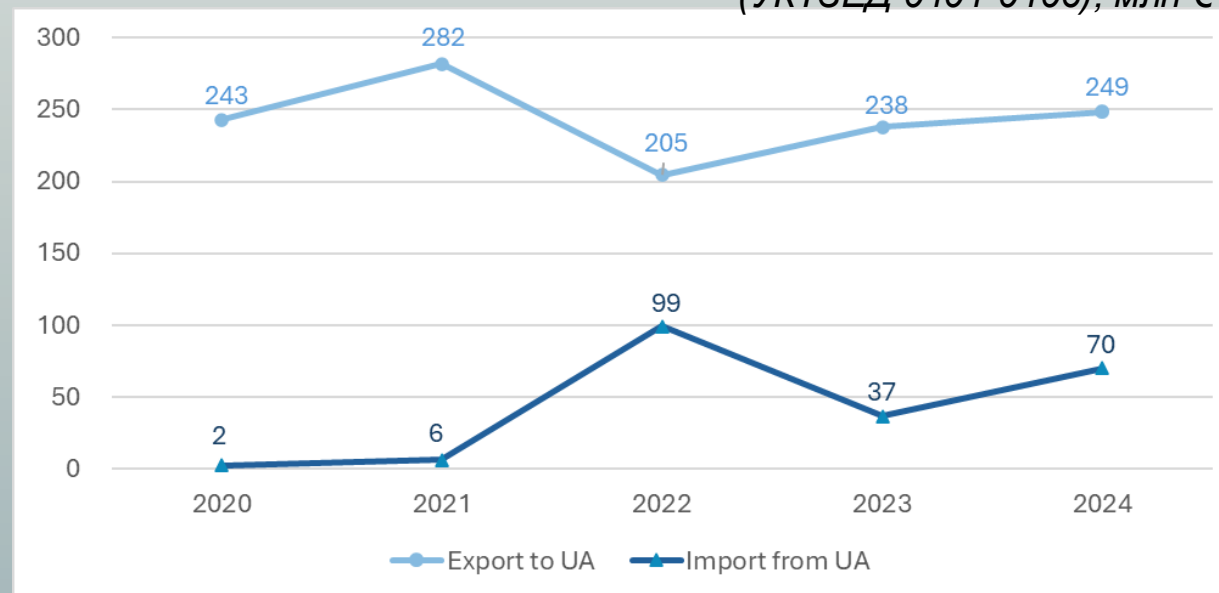
Поточні виклики для українського молочного сектору

- Близько 700 ферм (56%)** – з річним виробництвом до 1000 т, 30% з них – у прифронтових регіонах, забезпечують населення робочими місцями та надходження коштів до бюджету.
- Логістичні бар'єри**: морські порти заблоковані (відсутність контейнерних перевезень, сухопутні кордони нестабільні (зокрема, з Польщею).
- Скорочення споживання** через виїзд населення за кордон -> *збільшення виробництва сухого молока*
- Нестача інвестицій у модернізацію заводів** та енергоефективні технології, особливо після руйнування енергетичної інфраструктури.

Дисбаланс у торгівлі з ЄС

- У 2024 році ЄС імпортував **1 227 тис. т** молочних продуктів, лише **2% – з України (29 тис. т)**.
- 85% імпорту – з Великобританії, 7% – зі Швейцарії**.
- Україна **переорієнтувалася на ринок ЄС** лише після початку війни через втрату традиційних ринків та суттєве падіння внутрішнього споживання.
- ЄС експортує в Україну значно більше, особливо сирів (код 0406)** – понад утричі більше обсягів, ніж з України до ЄС.
- Основу українського експорту в ЄС становить **сухе знежирене молоко (66% обсягів)**.

Загальна торгівля молочними продуктами між ЄС та Україною (УКТЗЕД 0401-0406), млн €

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096714 ТОМАТНА ПАСТА

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
10,0 тис т

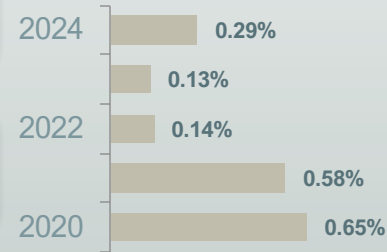
обмеження АТМ
не діяли

скорочення з 2021
-47%

Експорт (2024)

€37,6 млн
0,29%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
20029080 - Tomatoes, prepared or preserved with dry content > 34%	54,1%
20029041 - Tomatoes, prepared or preserved with dry content of > 20%	32,0%
20021090 - Unpeeled tomatoes, whole or in pieces, prepared or preserved	9,7%

#3 Ранг України **#5**
20029080 як експортера 20029041

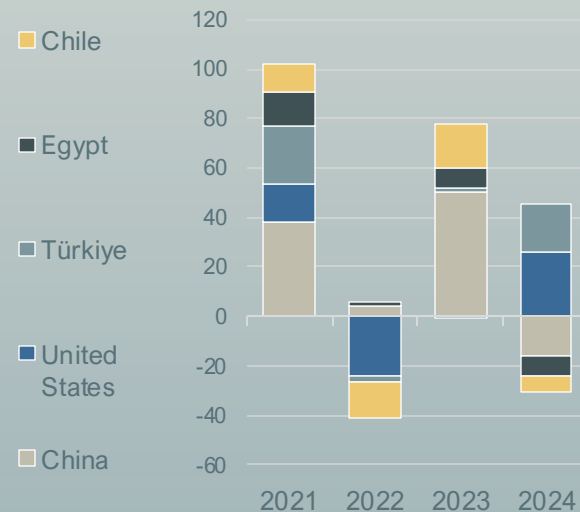
Потенційно чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

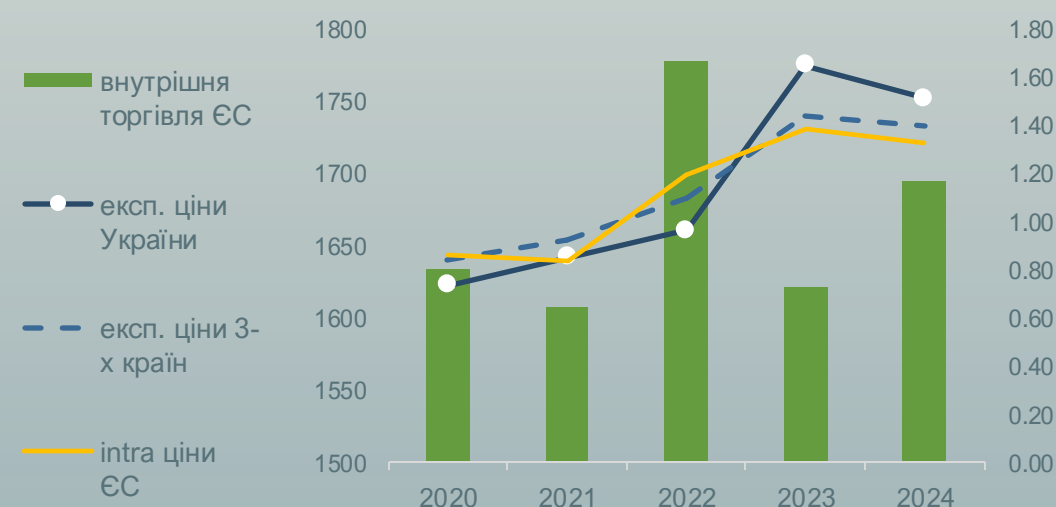

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

- 1. Регіональна стабільність та підтримка громад:** Основні площі вирощування промислових томатів розташовані у південних прифронтових областях України (Одеська, Миколаївська, Херсонська та Запорізька області). Експорт томатної пасты забезпечує **робочі місця, дохід для місцевого населення та соціальну стійкість громад**, які постраждали від війни. Підтримка експорту з цих регіонів є інструментом стабілізації й відновлення.
- 2. Диверсифікація імпорту ЄС:** ЄС традиційно імпортує пасту з Чилі, Китаю, США. Україна може стати **надійним, регіонально близьким постачальником**, що знижує геополітичні та логістичні ризики для європейських ритейлерів і переробників.
- 3. Коротке логістичне плече та екологічна перевага:** Поставки з України до країн Центральної та Східної Європи мають **менший вуглецевий слід, є швидшими та дешевшими** в порівнянні з далекими ринками.
- 4. Відсутність загрози для внутрішнього ринку ЄС:** Українська томатна паста становить **незначну частку ринку ЄС** і не створює ризику цінової конкуренції з європейськими виробниками. Це **нечутливий товар**, і його імпорт має переважно стабілізуючий ефект.
- 5. Сприяння стійкому партнерству Україна–ЄС:** Скасування митних та квотних обмежень на українську томатну пасту — це **підтримка переробного сектору в умовах війни**, а також **зміцнення взаємодії в аграрних ланцюгах доданої вартості**.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096718 ЦУКРОВА КУКУРУДЗА

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
1,5 тис т

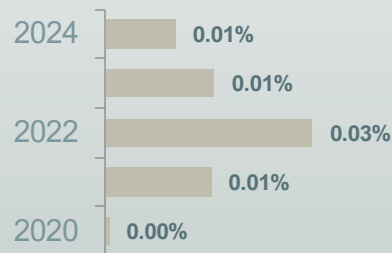
обмеження ATM
не діяли

зростання з 2021
+0,9%

Експорт (2024)

€1,2 млн
0,01%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
07104000 - Sweetcorn, uncooked or cooked	87,3%
20058000 - Sweetcorn "Zea Mays var. Saccharata", prepared or preserved	12,7%

#7 Ранг України **#12**
07104000 як експортера 20058000

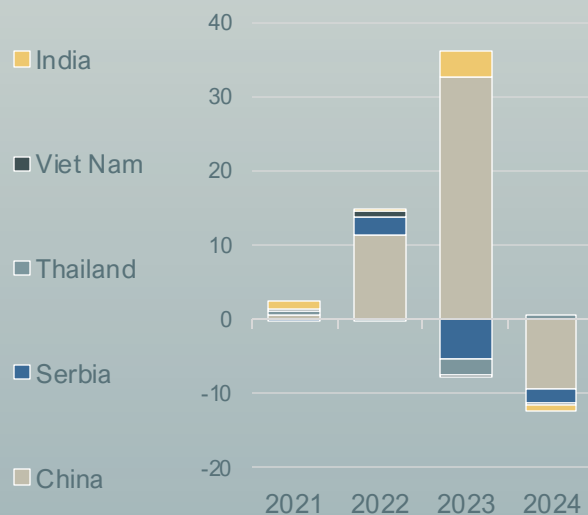
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

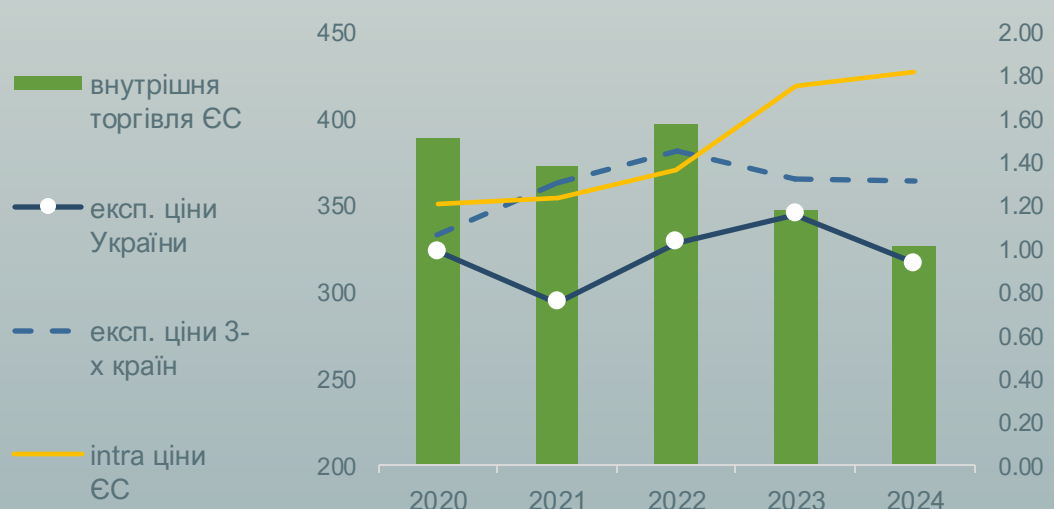

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

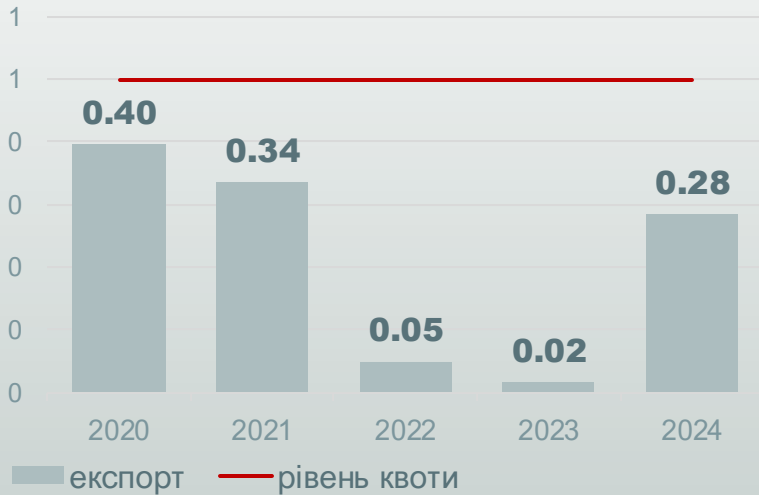

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096702 ЧАСНИК

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
0,5 тис т

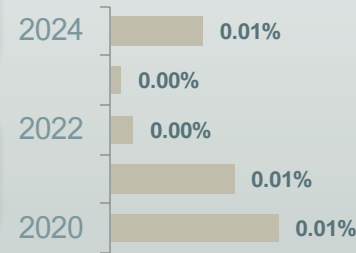
обмеження АТМ
не діяли

скорочення з 2021
-15%

Експорт (2024)

€0,8 млн
0,01%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
07032000 - Garlic, fresh or chilled	99,9%

#11 Ранг України
07032000 як експортера

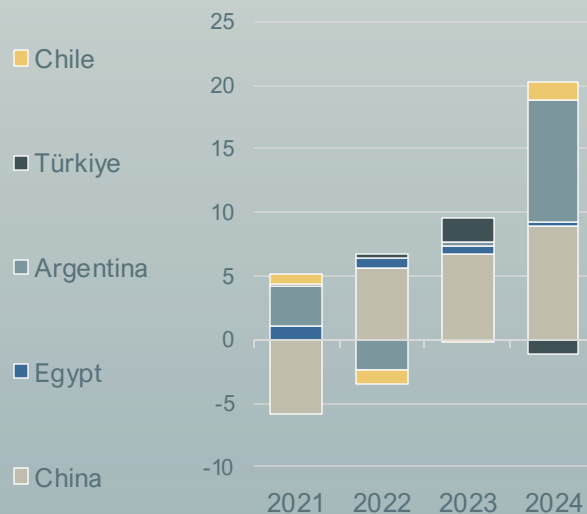
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096715 ВІНОГРАДНИЙ ТА ЯБЛУЧНИЙ СОКИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
20,0 тис т

обмеження АТМ
не діяли

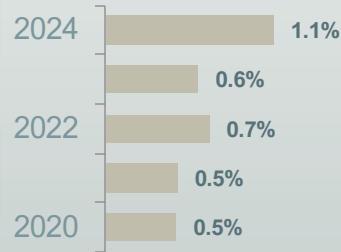
зростання з 2021
в 2,5 рази

Експорт (2024)

€144,3 млн

1,1%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
20097919 - Apple juice, Brix value > 67, whether or not containing added sugar	84,8%
20097930 - Apple juice, Brix value > 20 but, containing added sugar (excl. spirit)	14,5%
20097998 - Apple juice, Brix value > 20 containing <= 30% added sugar or containing no added sugar	0,6%

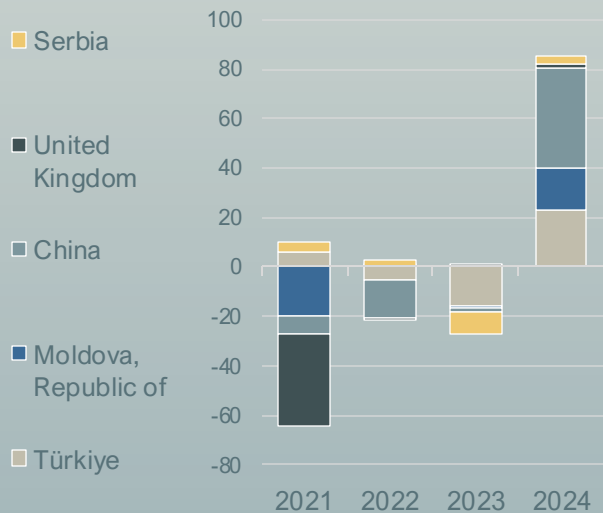
#1 Ранг України **#2**
20097919 як експортера 20097930
Потенційно чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

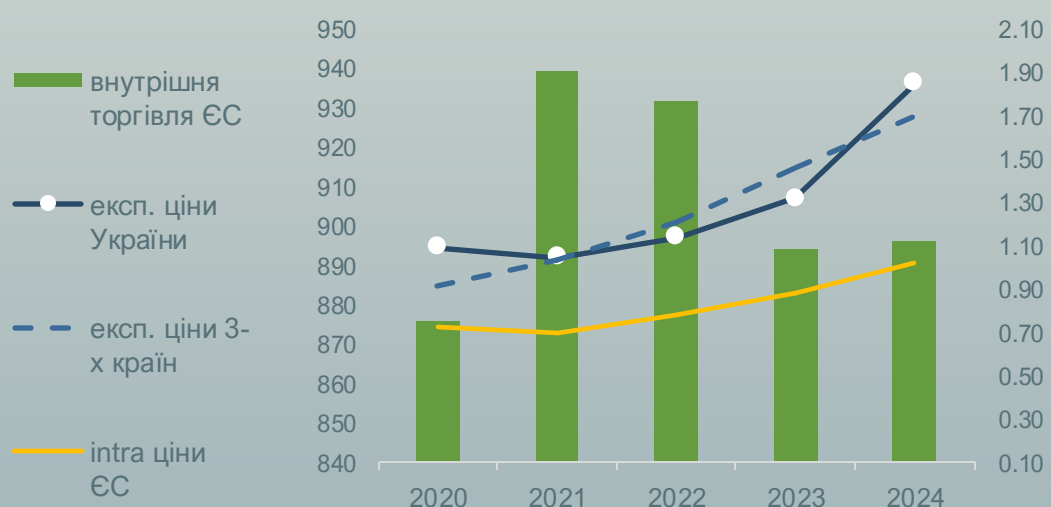

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля квота 096715 ВІНОГРАДНИЙ ТА ЯБЛУЧНИЙ СОКИ

1. **Частина сталих поставок до ЄС:** ЄС щороку імпортує десятки тисяч тонн концентратів яблучного соку (AJC), особливо до Німеччини, Польщі та Нідерландів. Україна стабільно входить до топ-5 постачальників і може **зменшити залежність ЄС від Китаю**, який історично лідирує, але має ризики з точки зору якості та логістики.
2. **Критична залежність від доступу до ринку ЄС:** Ринок яблучного соку України критично залежить від експорту до ЄС. Частка ЄС у загальному експорті українського яблучного соку становила: **35% у 2021 році та 74% у 2024 році**. Це робить **вільний доступ до європейського ринку ключовою умовою** стабільності галузі та підтримки регіональної переробки.
3. **Вирощування в західних та центральних регіонах України:** Яблука й виноград для соку вирощуються переважно у Вінницькій, Закарпатській, Львівській, Чернівецькій та Хмельницькій областях, де переробка є важливим джерелом доходів для дрібних фермерів і кооперативів. Це сприяє зайнятості, утриманню населення на місцях і розвитку сільських територій.
4. **Логістична ефективність і близькість до переробників ЄС:** Поставки з України мають **нижчі транспортні витрати та коротші строки** порівняно з трансконтинентальними постачальниками, що важливо для великих сокових заводів у Польщі, Австрії та Німеччині.
5. **Нечутливість і відсутність ринкових загроз:** Яблучний та виноградний соки **не є чутливими товарами** для ринку ЄС. Українська продукція переважно не конкурує із свіжими соками європейського виробництва, а **доповнює сировинну базу переробників**.
6. **Інтеграція у ланцюги доданої вартості:** Скасування мит і квот для українських соків дозволить ЄС **поглибити партнерство з надійним регіональним постачальником**, сприятиме **розвитку української переробки**, та підтримуватиме **сталий аграрний розвиток прикордонних регіонів**.

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096723 ЕТАНОЛ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
100,0 тис т

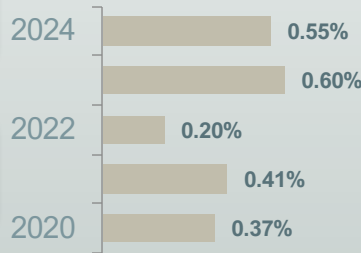
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 2,9 рази

Експорт (2024)

€72,1 млн
0,55%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
22071000 - спирт етиловий, неденатурований, з концентрацією спирту 80 об.% або більше	93,9%
22072000 - спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, денатуровані, будь-якої концентрації	6,0%

#6 Ранг України **#5**
22071000 як експортера 22072000

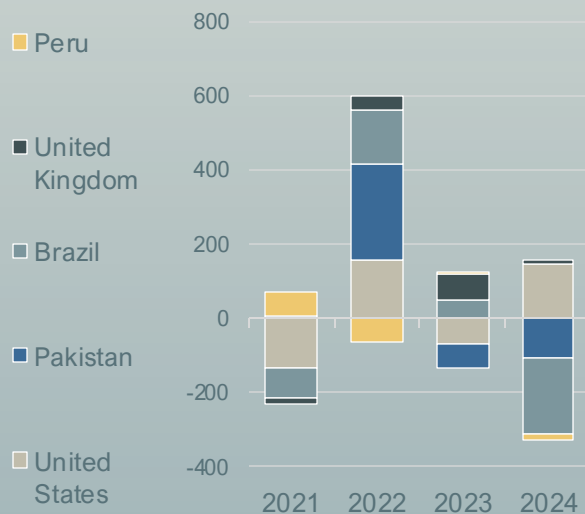
Потенційно чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

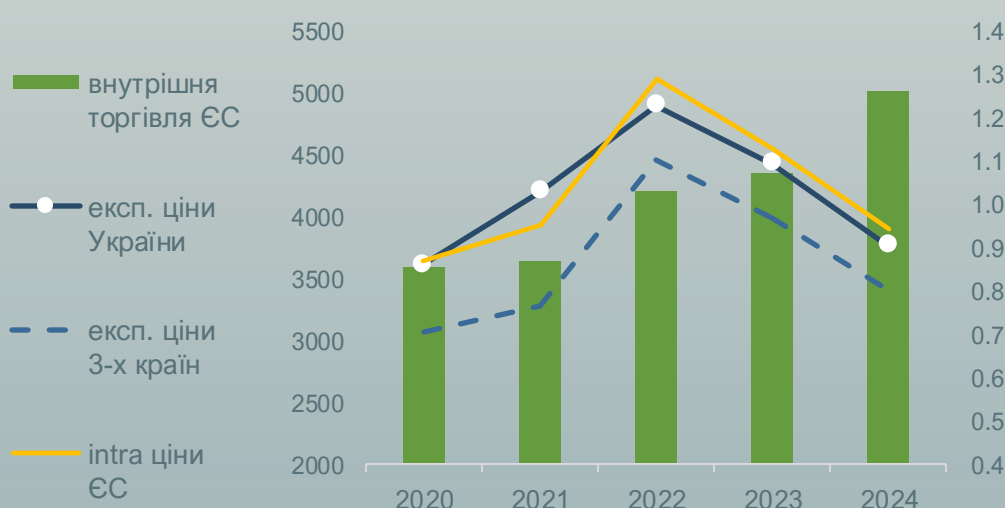

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

- Внесок у Європейську енергетичну та кліматичну політику:** Україна має потенціал стати **стратегічним постачальником біоетанолу**, який відповідає вимогам ЄС щодо зменшення викидів у транспорті (RED II/III). Біоетанол — ключовий інструмент для досягнення цілей Європейського зеленого курсу.
- Конкурентоспроможне виробництво з доданою вартістю:** Україна має **розвинену інфраструктуру з виробництва технічного, харчового та паливного етанолу** з кукурудзи, пшениці та буряків. Експорт етанолу — це перехід від сирого зерна до продуктів глибокої переробки.
- Зростання торгівлі та дисбаланс у групі 22 УКТЗЕД:** За даними Держстату, імпорт до України по групі 22 (напої, спирт, оцет) зріс з **309 млн дол. до 484 млн дол.** за 7 років; Експорт виріс з **37 до 180 млн дол.**, при цьому **понад 50% — це спирт як сировина**; Сальдо торгівлі залишилось **від'ємним і погіршилось на понад 30 млн дол.** Повернення квот суперечить принципу **взаємовигоди та паритетності**.
- Використання етанолу на транспорті в Україні:** З **1 травня 2025 року** в Україні запроваджується обов'язкове **використання етанолу в бензині (щонайменше 5%)**. Через небезпеку змішування на нафтобазах у воєнних умовах, українські компанії закупають бензин з етанолом, змішаним на **європейських НПЗ**. У 2025 р. **попит на етанол в Україні зросте на 80 тис. т**, у 2026 р. — на понад 110 тис. т. Частина українського етанолу (близько **80 тис. т**) буде експортуватися до ЄС, а потім повертатиметься в Україну у складі пального. Це дозволяє **здешевити логістику на понад 50 євро/м³**, використовуючи **порожні бензовози у зворотному напрямку**.
- ЄС виграє від стабільного регіонального постачальника:** ЄС щороку імпортує до **1,6 млн тонн біоетанолу**, а основними постачальниками з третіх країн є Пакистан, США, Бразилія. Україна може стати **регіональною альтернативою глобальному півдню**, надаючи **екологічно чистий, логістично зручний і політично безпечний продукт**.
- Висновок:** Лібералізація доступу для українського етанолу:
 - **зміцнює енергетичну безпеку ЄС;**
 - **зменшує залежність від третіх країн;**
 - **підтримує воєнну економіку України;**
 - **створює win-win сценарій для обох сторін.**

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096706 ПРОДУКТИ ПЕРЕРОБКИ СОЛОДУ ТА КРОХМАЛЮ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
2,0 тис т

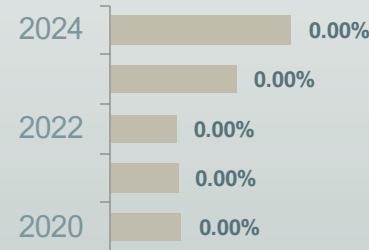
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 3,6 рази

Експорт (2024)

€0,1 млн
0,00%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
21069059 - Flavoured or coloured sugar syrups (excl. isoglucose, lactose, glucose and maltodextrine syrups)	95,9%
21069030 - Flavoured or coloured isoglucose syrups	18,0%

#28 Ранг України **#25**
21069059 як експортера 21069030

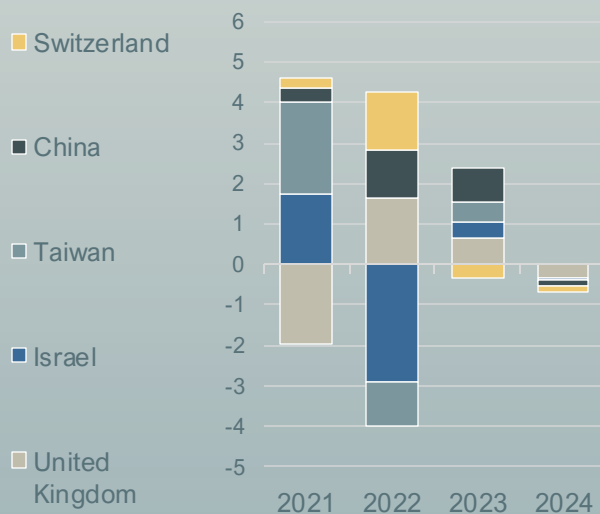
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

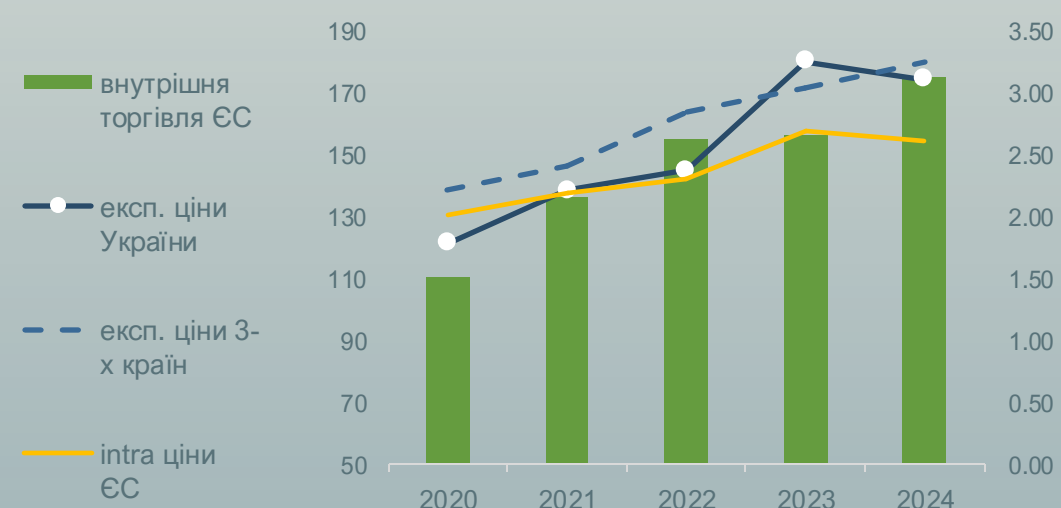

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096722 ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
2,0 тис т

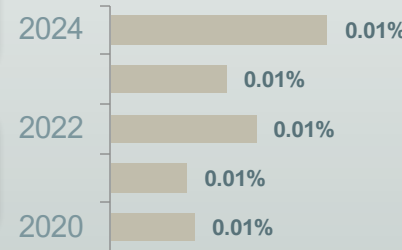
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
в 4,1 рази

Експорт (2024)

€1,9 млн
0,01%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
21069098 - Food preparations, n.e.s., containing, by weight, >= 1,5% milkfat, >= 5% sucrose or isoglucose, >= 5% glucose or >= 5% starch	100,0%

#30 Ранг України
21069098 як експортера

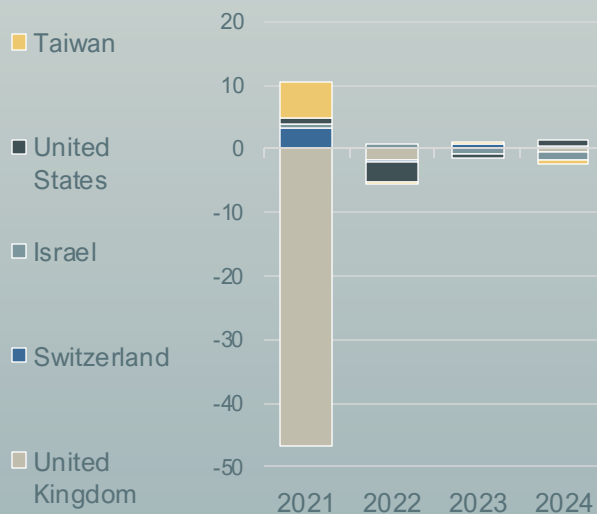
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

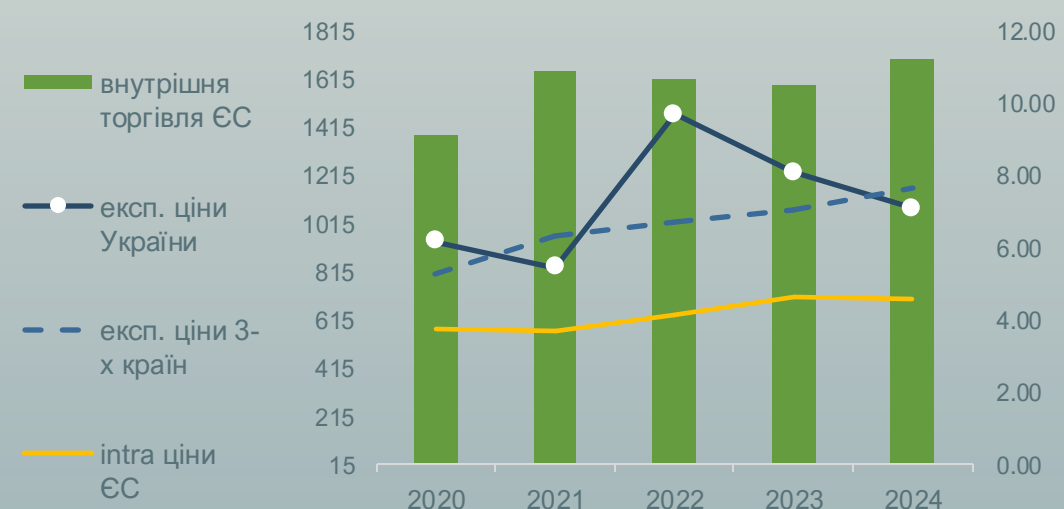

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096712 ГРИБИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
1,0 тис т

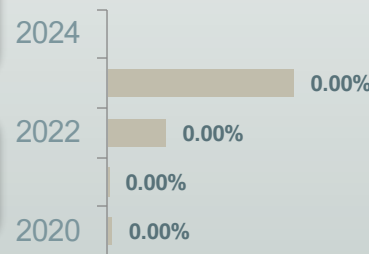
обмеження АТМ
не діяли

скорочення з 2021

Експорт (2024)

€0,0 млн
0,00%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
20031030 - Mushrooms of the genus Agaricus, prepared or preserved	99,2%
20031020 - Mushrooms of the genus Agaricus, provisionally preserved	0,8%

#13 Ранг України **#21**
20031030 як експортера 20031020

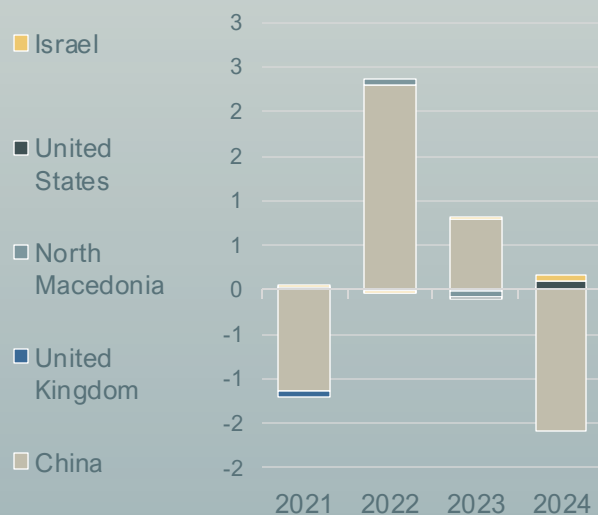
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

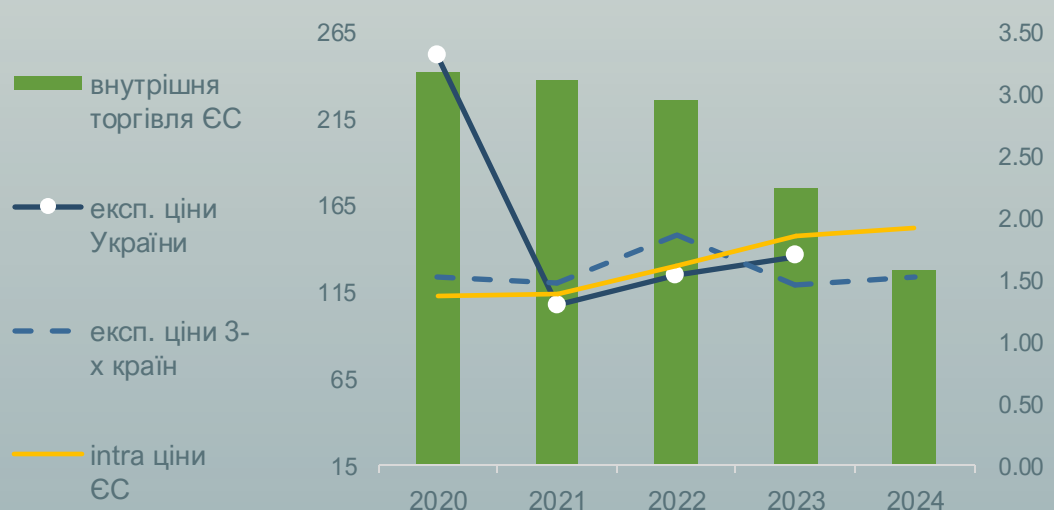

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

Еволюція аграрного експорту до ЄС: аналіз квот DCFTA vs вільна торгівля

квота 096724 СИГАРИ ТА ЦИГАРКИ

Динаміка експорту квотованих товарів (тис т)

рівень квоти DCFTA
2,0 тис т

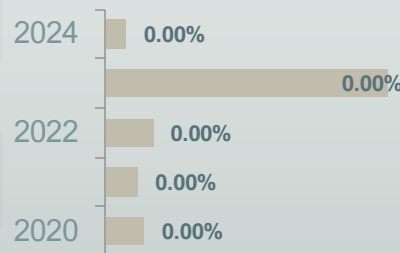
обмеження АТМ
не діяли

зростання з 2021
+46%

Експорт (2024)

€0,05 млн
0,00%

% в агро експорті
України до ЄС

Ключові товарні позиції квоти

товарна позиція	% в експорті квоти
24022090 - Cigarettes, containing tobacco (excl. containing cloves)	99,8%
24021000 - Cigars, cheroots and cigarillos containing tobacco	0,2%

#19 Ранг України **#35**
24022090 як експортера 24021000

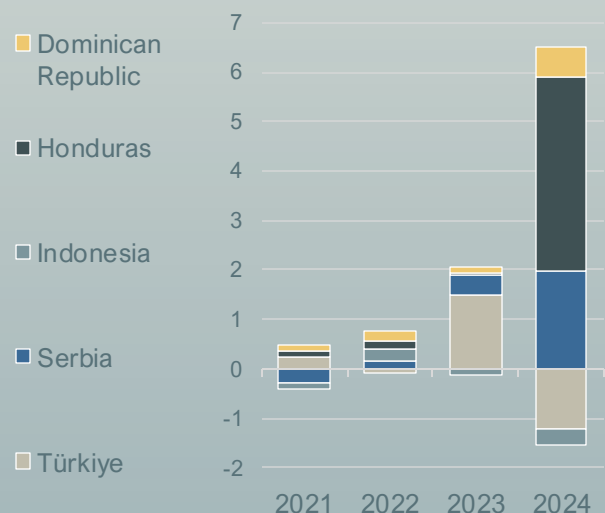
Не чутливий товар для ЄС

Конкурентний вплив в торгівлі з Топ-5 третіми країнами

експорт до ЄС інших третіх країн

зміна річних обсягів експорту (тис т)

Внутрішня торгівля між країнами ЄС (тис т)

та паритет з цінами поставок з третіх країн та України (€/кг)

